

Kopie aan: college van b & w, commissieleden, ambtelijk contactpersoon rekenkamercommissie

I.a.v. de gemeenteraad van Den Helder
Postbus 36
1780 AA Den Helder

verzendinggegevens
datum : 19 september 2016
kenmerk : AU16.08833

behandeld door
dhr. M. Versteeg
telefoon (0223) 67 8106

uw gegevens
brief van :
kenmerk :

onderwerp

Onderzoek naar informatievoorziening aan de gemeenteraad over verbonden partijen

Geachte leden van de gemeenteraad,

De Rekenkamercommissie Den Helder heeft de afgelopen maanden onderzoek gedaan naar de informatievoorziening aan de gemeenteraad over verbonden partijen. Dit onderzoek is gezamenlijk uitgevoerd met de rekenkamercommissies van Schagen en Texel. Met veel genoegen kunnen wij u hierbij ons onderzoeksrapport aanbieden.

De centrale onderzoeksvraag van dit onderzoek luidt:

"Welke informatie over verbonden partijen is voor de gemeenteraad beschikbaar en biedt deze informatie kwalitatief voldoende inzicht voor de gemeenteraad?"

Het rapport wordt op een later tijdstip gepresenteerd en besproken in de commissie Bestuur en Middelen.

De rekenkamercommissie is voornemens een verdiepend onderzoek uit te voeren naar één of meer verbonden partijen. Zodra dit verdiepend onderzoek aanvangt, wordt u daar op de gebruikelijke wijze van in kennis gesteld.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nadere informatie wensen over het onderzoek, dan kunt u contact opnemen via onze secretaris de heer M. Versteeg.

Hoogachtend,
de voorzitter van de Rekenkamercommissie Den Helder

drs. R.J. Morée MBA

Informatievoorziening over verbonden partijen aan de gemeenteraad

Rekenkamercommissie Den Helder

Colofon

Rekenkamercommissie Den Helder

drs. R.J. Morée MBA, voorzitter

drs. ing. G.J. Braas

mr. K.A.J.E. Kirpensteijn

M. Versteeg, ambtelijk secretaris

m.versteeg@denhelder.nl

Den Helder, 14 september 2016

Conclusies en aanbevelingen

De Rekenkamercommissie Den Helder heeft de afgelopen maanden onderzoek laten uitvoeren naar de informatievoorziening over verbonden partijen aan de gemeenteraad in 2015.

De door de rekenkamercommissie geformuleerde onderzoeksvraag luidt als volgt:

“Welke informatie over verbonden partijen is voor de gemeenteraad beschikbaar en biedt deze informatie kwalitatief voldoende inzicht voor de gemeenteraad?”

Het onderzoek heeft geleid tot de navolgende conclusies en aanbevelingen.

CONCLUSIES

1. De gemeente Den Helder heeft 20 verbonden partijen die jaarlijks € 15 miljoen kosten en staat voor € 64 miljoen borg

De gemeente Den Helder heeft zich met 20 externe partijen verbonden op lokaal, regionaal en provinciaal niveau. Jaarlijks draagt Den Helder ten minste €15 miljoen bij aan de exploitatie van deze 20 partijen en staat bovendien borg voor €64m aan leningen die door de verbonden partijen zijn opgenomen. De gemeenteraad wordt geacht hierop beleid- en financieel toezicht te houden.

2. De eigen voorschriften van de gemeente Den Helder tonen overlap met de wet en zijn niet op tijd bijgewerkt

Uit het onderzoek blijkt dat de er een overlap is tussen de eisen aan de informatieverstrekking aan de raad over verbonden partijen in het BBV en de Financiële verordening Den Helder en de Nota verbonden partijen Den Helder. Verder is gebleken dat de nota verbonden partijen van de gemeente Den Helder dateert van 2009 en had in 2013 bijgesteld moeten worden, uit de interviews is naar voren gekomen dat er wordt gewerkt aan een nieuwe nota verbonden partijen.

3. Het college geeft te weinig beleidsinformatie en onvoldoende financieel inzicht over verbonden partijen

Het onderzoek toont aan dat de informatie in de paragraaf verbonden partijen onvoldoende voldoet aan het BBV-artikel 1 en 2. Ook is de verplichte algemene visie in de paragraaf verbonden partijen niet opgenomen en ook wordt onvoldoende duidelijk gemaakt hoe de verbonden partijen bijdragen aan het gemeentelijk beleid. Vervolgens worden de wettelijke voorschriften over de informatie per verbonden partij onvoldoende uitgevoerd. Vooral toekomstige financiële informatie ontbreekt en ook de bijdrage van de verbonden partijen aan de programma's in de begroting ontbreekt. De paragraaf verbonden partijen voldoet niet aan alle vereisten uit de nota verbonden partijen doordat vooral financiële informatie in de paragraaf verbonden partijen ontbreekt. Voor de verbonden partijen die een gemeenschappelijke regeling zijn, voldoet Den Helder niet aan de wet, omdat niet alle stukken op tijd zijn en doordat er geen duidelijke informatie over de gevolgen op het eigen beleid van de gemeente wordt gegeven. Bij de aanvullende informatie die de raad ontvangt, ontbreekt veelal duiding wat betreft doelrealisatie van eigen gemeentelijke doelstellingen.

4. De gemeente Den Helder presteert relatief laag in de benchmark

Uit de benchmark blijkt dat de informatieverstrekking van de onderzochte gemeenten aan hun raden over dezelfde verbonden partijen verschillend is van kwaliteit. De gemeente Den Helder verstrekt op veel punten minder informatie dan de gemeente Texel en de gemeente Schagen. De gemeenten in de Noordkop kunnen dus van elkaar leren. De samenwerking die is aangegaan in de raadscommissie Noordkop kan daartoe een belangrijke aanzet zijn.

AANBEVELINGEN

1. Actualiseer de financiële verordening en de nota verbonden partijen

In de huidige financiële verordening van de gemeente Den Helder worden wetsartikelen gekopieerd, deze kunnen worden verwijderd. De huidige nota verbonden partijen is van 2009 en daarmee voldoet de gemeente niet aan haar eigen financiële verordening waarin staat dat de nota elke vier jaar moet worden bijgewerkt. In de nota kunnen algemene en specifieke uitgangspunten ten aanzien van verbonden partijen worden opgenomen.

2. Voldoe aan de wettelijke eisen uit het BBV en de WGR in de paragraaf verbonden partijen

Zorg dat de informatievoorziening aan de raad in de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en jaarrekening voldoet aan de wettelijke voorschriften. Vooral informatie over het belang van de verbonden partij en toekomstige financiële informatie ontbreekt. Daarom kan op dit moment van de raad niet worden verwacht dat er een goede kaderstelling wordt gegeven, er is te weinig adequate financiële, prospectieve informatie. Uit de vergelijking tussen de drie gemeenten blijkt dat een aantal verbonden partijen niet uniform op de lijst staan. Als het college onzeker is of een bepaalde samenwerkingsrelatie wel of geen verbonden partij is, kan deze vraag worden voorgelegd aan de commissie BBV. Een juiste lijst is noodzakelijk om aan alle wettelijke verplichtingen te voldoen, zoals het horen van de raad bij het aangaan, wijzigen of beëindigen van deelname in een verbonden partij. Het verdient daarom aanbeveling vanaf de begroting 2017 deze informatie jaarlijks nauwgezet aan de raad te verstrekken.

Nota bene: de financiële informatie is nu nog bij veel verbonden partijen niet op tijd voor het opstellen van de begroting beschikbaar. In dat geval dient er een beschrijving met de financiële verwachtingen te worden gegeven en aan het college opdracht gegeven te worden dit alsnog aldus te regelen. Hiertoe kan worden opgetrokken met naburige gemeenten, zoals vanaf maart 2016 in de gezamenlijke raadscommissie Noordkop.

3. Leg duidelijk uit welk openbaar belang de verbonden partij dient

Uit de wettelijke voorschriften blijkt dat duidelijk dient te worden gemaakt waarom de gemeente zich met de betrokken partijen heeft verbonden, maar dan vooral vanuit het gezichtspunt van het eigen gemeentelijke beleid. Dat betekent dat in de paragraaf verbonden partijen glashelder moet worden gemaakt welk gemeentelijk beleid door de verbonden partij wordt uitgevoerd en welke doelen worden gerealiseerd. Het openbaar belang van de verbonden partij dient dus niet alleen bij voornemens tot verandering te worden toegelicht, maar ook bij going concern.

4. Verstrek de raadsinformatie en leg verantwoording af over het gevoerde bestuur

Uit het onderzoek komt naar voren dat er veel informatie wordt verstrekt aan de gemeenteraad. Dit is echter over het algemeen informatie die niet voor de raad, maar voor het college is bedoeld. De gemeenteraad heeft vanuit met name zijn controlerende taak informatie nodig over het gevoerde bestuur. De raad moet via informatieverstrekking in staat worden gesteld om te kunnen volgen in hoeverre de gemeentelijke doelen worden gerealiseerd via de verbonden partijen en in hoeverre het college zich hiertoe effectief inspant.

Bestuurlijke reactie
college van burgemeester & wethouders

Aan de Rekenkamercommissie
De heer drs. R.J. Moreé MBA
Postbus 36
1780 AA DEN HELDER

verzendinggegevens

datum : 8 september 2016
kenmerk : AU16.07707
bijlagen :

onderwerp

Bestuurlijk wederhoor onderzoek verbonden partijen

behandeld door

Concernstaf
mw. M. Frederiks
telefoon (0223) 67 8177

uw gegevens

brief van : 15 juli 2016
kenmerk : AU16.06951

Geachte heer Moreé,

Naar aanleiding van uw verzoek d.d. 15 juli 2016 doen wij u hierbij onze bestuurlijke zienswijze toekomen op het door de Rekenkamercommissie (RKC) uitgebrachte rapport 'verbonden partijen', waarin de kwaliteit van de informatie aan de gemeenteraad over verbonden partijen in de gemeente Den Helder is onderzocht. In de collegevergaderingen van 9 augustus en 6 september jl. hebben wij het conceptrapport behandeld.

Uit het onderzoek trekt u de volgende vier conclusies en stelt u vier aanbevelingen voor:

Conclusies:

- (1) De gemeente Den Helder heeft 20 verbonden partijen die jaarlijks € 15 miljoen kosten en staat voor € 64 miljoen borg;
- (2) De eigen voorschriften van de gemeente Den Helder tonen overlap met de wet en zijn niet op tijd bijgewerkt;
- (3) Het college geeft te weinig beleidsinformatie en onvoldoende financieel inzicht over verbonden partijen;
- (4) De gemeente Den Helder presteert relatief laag in de benchmark.

Aanbevelingen:

- (1) Actualiseer de financiële verordening en de nota verbonden partijen;
- (2) Voldoe aan de wettelijke eisen uit het BBV en de WGR in de paragraaf verbonden partijen;
- (3) Leg duidelijk uit welk openbaar belang de verbonden partij dient;
- (4) Verstrek de raadsinformatie en leg verantwoording af over het gevoerde bestuur.

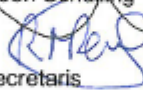
Wij kunnen ons vinden in de conclusies en aanbevelingen die u in de rapportage heeft genoemd. Ten aanzien van de financiële verordening voorzien wij een actualisatie in 2018 en voor de nota verbonden partijen begin 2017. De aanbeveling onder punt 1 zullen wij daarin meenemen.

De bestaande lay-out die wij gebruiken voor onze verbonden partijen hebben wij aangepast en voorzien van alle vereiste informatie. Bij het opstellen van de begroting 2017 zullen wij dit al gaan gebruiken. Hiermee geven wij invulling aan de aanbevelingen onder de punten 2, 3 en 4.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuijng

secretaris
Robert Reus

Nawoord

De Rekenkamercommissie Den Helder dankt het college van burgemeester en wethouders voor de ambtelijke en bestuurlijke reactie op het onderzoek.

De rekenkamercommissie is verheugd over de wijze waarop het college de conclusies onderschrijft en het belang erkent van kwalitatief goede informatievoorziening over verbonden partijen. De aanbevelingen in het rapport bieden goede handvatten voor verbetering. Wanneer deze worden opgevolgd zal de grip van de raad op verbonden partijen toenemen.

Nota van bevindingen

Rapportage

Rekenkameronderzoek naar de
informatievoorziening over
verbonden partijen aan de
gemeenteraad

Inhoudsopgave

1 - Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Centrale vraag	3
1.3 Aanpak	3
1.4 Leeswijzer	3
2 - Wettelijke voorschriften voor informatieverstrekking over verbonden partijen	4
2.1 Definitie verbonden partijen	4
2.2 Besluit Begroting en Verantwoording	4
2.3 Gemeentewet	5
2.4 Wet Gemeenschappelijke Regeling (WGR)	5
3 - Gemeentelijke eisen aan de informatieverstrekking over verbonden partijen	6
3.1 Financiële verordening Den Helder	6
3.2 Nota verbonden partijen Den Helder 2009	6
3.3 Verordening voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad	7
4 - Inventarisatie van de kwaliteit van de informatievoorziening over verbonden partijen in de gemeente Den Helder in de begroting en jaarrekening	8
4.1 Voldoet de paragraaf verbonden partijen aan het BBV en aan de financiële verordening?	9
4.2 Voldoet de informatieverstrekking aan de nota verbonden partijen Den Helder 2009?	10
4.3 Voldoet de informatieverstrekking aan de WGR?	11
4.4 Informatie die de raad heeft ontvangen over de verbonden partijen in 2015	13
5. Vergelijking van de samenvatting van de kwaliteit van de informatievoorziening van Texel, Schagen en Den Helder	14
5.1 Verschillen in de uitvoering van de wettelijke en gemeentelijke voorschriften	16
5.2 Verschillen in de gemeentelijke voorschriften	17
5.3 Verschillen in de kwaliteit van de overige informatievoorziening per gemeente	17
6. Conclusies en aanbevelingen	18
Bijlage 1 - Onderzoeksvragen beantwoord	20
Bijlage 2 - De paragraaf VP t.o.v. het BBV & de financiële verordening	21
Bijlage 3 - De paragraaf verbonden partijen in relatie tot de vereisten uit de nota verbonden partijen 2009	22
Bijlage 4 - Informatie over de verbonden partijen die onder WGR vallen	23
Bijlage 5 - Lijst van documenten voor de gemeenteraad over de verbonden partijen	26
Bijlage 6 - Lijst van bronnen en geïnterviewden	27
Bijlage 7 - Overzicht van verbonden partijen en deelnemende gemeenten	30

1 - Inleiding

1.1 Aanleiding

Veel gemeenteraden hebben het gevoel dat ze weinig grip hebben op verbonden partijen. De Rekenkamercommissie Den Helder heeft daarom besloten een kort onderzoek te doen naar de kwaliteit van de informatieverstrekking over verbonden partijen. De Rekenkamercommissie van Texel en Schagen lieten vrijwel tegelijk hetzelfde onderzoek uitvoeren, waardoor de uitkomsten vergeleken kunnen worden.

1.2 Centrale vraag

De centrale vraag in dit onderzoek is:

Welke informatie over verbonden partijen is voor de gemeenteraad beschikbaar en biedt deze informatie kwalitatief voldoende inzicht voor de gemeenteraad?

Naast de centrale vraag zijn ook nog deelvragen gesteld, deze staan in bijlage 1.

1.3 Aanpak

De eerste stap in het onderzoek is het inventariseren van welke verbonden partijen er in de gemeente Den Helder zijn. Hiervoor is zowel de beleidsnota verbonden partijen¹ gebruikt, als ook de begrotingen van 2015 en 2016 en de jaarrekening van 2014. Alle overige, schriftelijke informatie die de raad gedurende 2015 ontving, is bekeken (Bijlage 6). Met al deze stukken is beoordeeld of de informatievoorziening aan de wettelijke² en de gemeentelijke voorschriften³ voldoet. Als volgende stap is beoordeeld of de informatie kwalitatief voldoet en zijn gesprekken gevoerd met ambtelijk verantwoordelijke (Bijlage 6). Daarna is de inventarisatie van Den Helder vergeleken met dezelfde inventarisatie bij de gemeente Texel en Schagen. Ten slotte volgen conclusies en aanbevelingen aan de raad. De Rekenkamercommissie heeft het onderzoek uitbesteed aan mevrouw E. Fogl en de heer F. Haven van Rekenkameronderzoekers Friesland.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de wettelijke eisen voor de informatieverstrekking over verbonden partijen, in hoofdstuk 3 staan de gemeentelijke eisen en in hoofdstuk 4 staat hoe de informatieverstrekking in de praktijk in Den Helder is uitgewerkt. In hoofdstuk 5 zijn de uitkomsten van het onderzoek in Den Helder vergeleken met soortgelijke onderzoeken in Texel en Schagen. Hoofdstuk 6 bevat de conclusies en aanbevelingen, dit hoofdstuk is ook als de samenvatting van het gehele onderzoek te lezen. In bijlage 1 zijn de onderzoeksvragen beantwoord.

¹ Beleidsnota Verbonden Partijen 2009 Den Helder.

² Artikel 15 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten, 12 juni 2015 art 169 van de Gemeentewet; en artikel 34 en 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen 2015.

³ Artikel 21 uit de financiële verordening gemeente Den Helder, 20 april 2015.

2 - Wettelijke voorschriften voor informatieverstrekking over verbonden partijen

Dit onderzoek richt zich op de verbonden partijen van de gemeente Den Helder. In paragraaf 2.1 wordt ingegaan op de definitie van een verbonden partij. Achtereenvolgens komt een aantal wettelijke kaders aan de orde die betrekking hebben op de informatieverstrekking over verbonden partijen aan de raad.

2.1 Definitie verbonden partijen

In artikel 1 van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) wordt een verbonden partij en bijbehorende begrippen, gedefinieerd als:

Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Subsidierelaties of relaties waar de gemeente alleen de opdrachtgever is, zijn geen verbonden partij.

2.2 Besluit Begroting en Verantwoording

Het BBV schrijft voor dat in de begroting en in het jaarverslag een paragraaf over verbonden partijen moet staan en in artikel 15 staat wat daarover te lezen hoort te zijn:

Lid 1: De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:

- A. De visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- B. De beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- C. De lijst van verbonden partijen.

In de paragraaf verbonden partijen in de begroting van Den Helder (vanaf nu paragraaf verbonden partijen) moet duidelijk zijn gemaakt welke visie de gemeente heeft over hoe in het algemeen verbonden partijen doelstellingen van de gemeente helpen te bereiken. Daarnaast stelt lid 1.b dat actuele beleidsvoornemens voor de verbonden partijen, zoals een verandering in de doelstelling of het voortbestaan van een verbonden partij in de paragraaf vermeld moet worden. Vervolgens moet op basis van lid 1.c een lijst worden opgesteld van alle verbonden partijen in de paragraaf, waarbij is voorgeschreven wat die lijst ten minste moet bevatten:

Lid 2: In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie

opgenomen:

- A. *De naam en de vestigingsplaats;*
- B. *Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;*
- C. *Het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;*
- D. *De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;*
- E. *De verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar.*

De nadruk ligt sinds enkele jaren op de financiële informatie in de begroting. De commissie BBV, die toelichting geeft aan gemeenten, schrijft dat: "het gaat over het begrotingsjaar en niet om informatie over reeds afgesloten boekjaren"⁴. De nadruk is op de begrotingscijfers komen te liggen, vanwege het groeiende financiële belang van de verbonden partijen hierin. Ter illustratie: Den Helder geeft van de totale €178m in 2016 €14m uit via verbonden partijen. Hiernaast staat Den Helder voor €54m garant voor leningen verstrekt door derden aan enkele van die verbonden partijen. De wetgever benadrukt het belang van een volledig inzicht van de gemeenteraad in de financiële positie van de verbonden partijen opdat deze "gezond zijn en gezond blijven" en ze een oordeel over de gehele financiële positie van de gemeente kan hebben, inclusief verbonden partijen.⁵ Deze BBV-bepalingen beogen de rechtvaardiging voor de publieke deelname in de verbonden partijen en de financiële risico's duidelijk maken in de paragraaf verbonden partijen.

2.3 Gemeentewet

In artikel 160 van de Gemeentewet staat dat het college geen verbonden partijen kan oprichten, of daaraan kan deelnemen, dan nadat de raad eerst in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen over het ontwerpbesluit kenbaar te maken. De gemeente kan dus niet deelnemen aan een verbonden partij zonder dat de raad daarover vooraf is geïnformeerd en gehoord. Artikel 169 van de Gemeentewet gaat in op de actieve informatieplicht van het college van B&W aan de raad: "Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft". Voor verbonden partijen gaat dit artikel onder meer over het stemgedrag van collegeleden in het bestuur van een verbonden partij. Ook gaat het over de wijze waarop het college zich inspant om een zienswijze of doelstellingen van de raad uitgevoerd te krijgen door een verbonden partij gerealiseerd te krijgen via de verbonden partij.

2.4 Wet Gemeenschappelijke Regeling (WGR)

In artikel 51 van de WGR staat dat colleges of burgemeesters niet overgaan tot het treffen van een regeling (ieder voor zover zij voor de eigen gemeente bevoegd zijn) dan na verkregen toestemming van de gemeenteraad. Hetzelfde geldt voor het wijzigen van, toetreden tot of uittreden uit een regeling. De gemeenteraad kan alleen toestemming onthouden als het besluit in strijd is met het recht of met het algemeen belang. In artikel 34 staat dat de gemeenschappelijke regeling voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten stuurt. En verder in artikel 35, dat het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling de ontwerpbegroting acht weken voordat de begroting wordt vastgesteld, aan de raden van de deelnemende gemeenten stuurt. Daarin staat ook dat de raad een zienswijze bij het dagelijks bestuur kenbaar mag maken.

⁴ Vragen en antwoorden commissie BBV 2015, vraag 2015.15 p12 e.v.

⁵ Memorie van toelichting bij besluit begroting en verantwoording, Staatsblad 2013, pagina 10

3 - Gemeentelijke eisen aan de informatieverstrekking over verbonden partijen

De gemeente kan elke wet nader uitwerken in gemeentelijke verordeningen en beleidsnota's (afspraken met de raad) en in interne beleidsregels. In het onderstaande gaan we in op de financiële verordening, gemeentelijke Nota Verbonden partijen en het reglement van orde van de raad.

3.1 Financiële verordening Den Helder

Naast de eisen die de wet aan de paragraaf verbonden partijen stelt, kan een gemeente in de eigen financiële verordening aanvullende eisen opnemen en dat heeft de gemeente Den Helder gedaan. De laatste financiële verordening dateert van maart 2015. In artikel 21 hiervan schrijft de gemeente voor welke informatie in de paragraaf verbonden partijen dient te worden opgenomen:

Lid 1: *In de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval van elke verbonden partij op:*

- A. *De naam en vestigingsplaats;*
- B. *Het financieel belang van de gemeente;*
- C. *De zeggenschap van de gemeente;*
- D. *Het publiek belang dat wordt gediend met de deelname.*

Hoewel de gemeente in het artikel het BBV letterlijk aanhaalt en alleen aanvullende voorwaarden zegt te willen voorschrijven, overlappen de eisen uit het BBV en de eigen financiële verordening elkaar. Zodoende zijn de genoemde onderdelen dus dubbel voorgeschreven, een keer in de financiële verordening en een keer in de wet.

3.2 Nota verbonden partijen Den Helder 2009

De financiële verordening van Den Helder schrijft in artikel 21 voor dat er een nota verbonden partijen dient te zijn.

Lid 2: *Het college biedt de raad ten minste eens in de vier jaar een (bijgestelde) Nota verbonden partijen aan. De raad stelt de nota vast. In de nota wordt aandacht besteed aan:*

- A. *De beleidskaders voor de wijze waarop wordt omgegaan met oprichting beheer, verkoop en liquidatie van de verbonden partijen van de gemeente;*
- B. *Het openbaar belang, het eigen vermogen, de solvabiliteit, het financieel resultaat en het financieel belang en zeggenschap van de gemeente;*
- C. *De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de verbonden partijen.*

Het eerste onderdeel van de nota verbonden partijen is het model om te beslissen of de gemeente taken onderbrengt in een samenwerkingsrelatie en welke juridische vorm daarvoor het meest geschikt is. In Den Helder staat in de nota daartoe een keuzeschema, waarin stapsgewijs vragen worden gesteld die voordat de gemeente zich met een partij verbindt, moeten worden beantwoord. In de nota wordt gerefereerd aan een rapport uit 2008 van de RKC, waaruit volgt dat de volgende informatie in de jaarrekening en de begroting opgenomen moet zijn:

Bij de programmabegroting wordt per verbonden partij een korte en ter zake doende toelichting gegeven op:

- 1. De gang van zaken bij die verbonden partij;*
- 2. Het financiële resultaat van het voorgaande jaar en het aandeel van de gemeente;*
- 3. De toekomstverwachting, de eventuele risico's en het nut van het voortbestaan van die verbintenis.*

De nota verbonden partijen van de gemeente Den Helder dateert van 2009 en had in 2013 bijgesteld moeten worden. Op dit moment wordt daaraan gewerkt en is de gemeente in afwachting van de resultaten van dit onderzoek.

3.3 Verordening voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad

Als de gemeenteraad de informatieverstrekking door het college over een bepaalde verbonden partij onvoldoende vindt, dan kan de raad gebruik maken van verschillende instrumenten. De raad heeft onder meer het recht om aan het college mondelinge of schriftelijke vragen te stellen, voor zover het de eigen bevoegdheden van het college betreft. Dit 'vragenrecht' staat in het reglement van orde van de gemeenteraad 2010. Hierin staat ook dat het lid dat zitting heeft in het algemeen bestuur van een openbaar lichaam of een ander gemeenschappelijk orgaan dat is in gesteld op grond van de Wgr, hierover in de raad verantwoording dient af te leggen.

Bevindingen uit de documenten en interviews hoofdstuk 3

- Er is overlap tussen de eisen aan de informatieverstrekking aan de raad over verbonden partijen in het BBV en de Financiële verordening Den Helder en de nota verbonden partijen Den Helder.*
- De nota verbonden partijen van de gemeente Den Helder dateert van 2009 en had in 2013 al bijgesteld moeten worden.*
- In de interviews is naar voren gekomen dat er wordt gewerkt aan een nieuwe nota verbonden partijen waarbij gewacht wordt op de resultaten van dit onderzoek.*

4 - Inventarisatie van de kwaliteit van de informatievoorziening over verbonden partijen in de gemeente Den Helder in de begroting en jaarrekening

In dit hoofdstuk wordt de informatievoorziening die de raad ontvangt bij de begroting en jaarrekening getoetst aan de wettelijke eisen zoals in hoofdstuk 2 beschreven en de eigen aanvullende eisen zoals beschreven in hoofdstuk 3.

In bijlage 7 zijn de deelnemende gemeenten per verbonden partij opgenomen waarin de gemeente Den Helder participeert en daarbij een overzicht van alle verbonden partijen met de naam zoals opgenomen in het register van de Kamer van koophandel voor de drie gemeenten in de Noordkop. Den Helder is in 2016 verbonden met 20 partijen, ingedeeld naar het werkgebied⁶:

Verbonden partijen in Den Helder volgens de begroting 2016						
 Lokaal	Naam	Stemrecht & wie	Rechtsvorm	Deel Den Helder	Bijdrage	Lening of borg
	Zeestad beheer	Aandeelhouder	CV	49% aandelen	geen	
	Zeestad beheer	Aandeelhouder	BV	50% aandelen	geen	
	Port of Den Helder	Aandeelhouder	NV	100% aandelen	geen	€ 12.050.000
	Baggerbeheer Den Helder	Aandeelhouder en directie	BV	100% aandelen	€ 493.000	€ 15.800.000
	Willemsoord	Aandeelhouder	BV	100% aandelen	€ 293.000	€ 8.400.000
	Luchthaven Den Helder	Aandeelhouder, directie en RvC	BV	100% aandelen	geen	
 Regionaal	Naam	Stemrecht & wie	Rechtsvorm	Deel Den Helder	Bijdrage	Lening of borg
	Ontwikkelingsbedrijf NHN	Aandeelhouder	NV	5,88% aandelen	€ 110.706	
	GGD NHN	AB	GR	1 v 19 deelnemers	€ 1.710.077	
	Regionale uitvoeringsd.	AB (J. Wijken)	GR	1 v 18 deelnemers	€ 768.087	
	Veiligheidsregio	AB (K. Schuiling)	GR	1 v 19 deelnemers	€ 3.574.948	€ 4.783.000
	Gesubsidieerde arbeid	AB, DB (P. Kos)	GR	1 v 3 deelnemers	€ 7.243.000	
	Regionaal historisch centr.	AB (K. Schuiling)	GR	1 v 16 deelnemers	€ 198.086	€ 45.000
	Gasbedrijf Kop van NH	Benoeming lid RvC ism Noordkop	NV	12% aandelen	geen	
	Cocensus	AB (B. Haitsma)	GR	1 v 11 deelnemers	€ 852.900	
	Stivas De Noordkop	Bestuurslid	Stichting		geen	
Vereniging Waddengem.	AB, DB	Vereniging	Lid	€ 20.000		
 Provinciaal of landelijk	Naam	Stemrecht & wie	Rechtsvorm	Deel Den Helder	Bijdrage	Lening of borg
	BNG	Aandeelhouder	NV	0,39% aandelen	geen	
	VNG	Lid	Vereniging	Lid	geen	
	Huisvuilcentrale NH	Aandeelhouder, benoemt RvC	NV	4,4% aandelen	geen	€ 22.782.000
Grootchalige basiskaart NH	Voorzitter	Stichting		geen		

Bron: onderzoek naar verbonden partijen, Den Helder 2016

⁶ De informatie in het plaatje komt uit de paragraaf bij de begroting 2016. De bijdrage aan de verbonden partijen is niet volledig in de paragraaf opgenomen en de ontbrekende informatie is door interviews en van de websites van de verbonden partijen verkregen, omdat die informatie niet direct opvraagbaar is bij de gemeente.

4.1 Voldoet de paragraaf verbonden partijen aan het BBV en aan de financiële verordening?

Volgens het BBV zijn er drie onderdelen waaraan de paragraaf moet voldoen (zie paragraaf 2.2). De financiële verordening van Den Helder neemt deze eisen over:

I. de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de begrotingsdoelstellingen

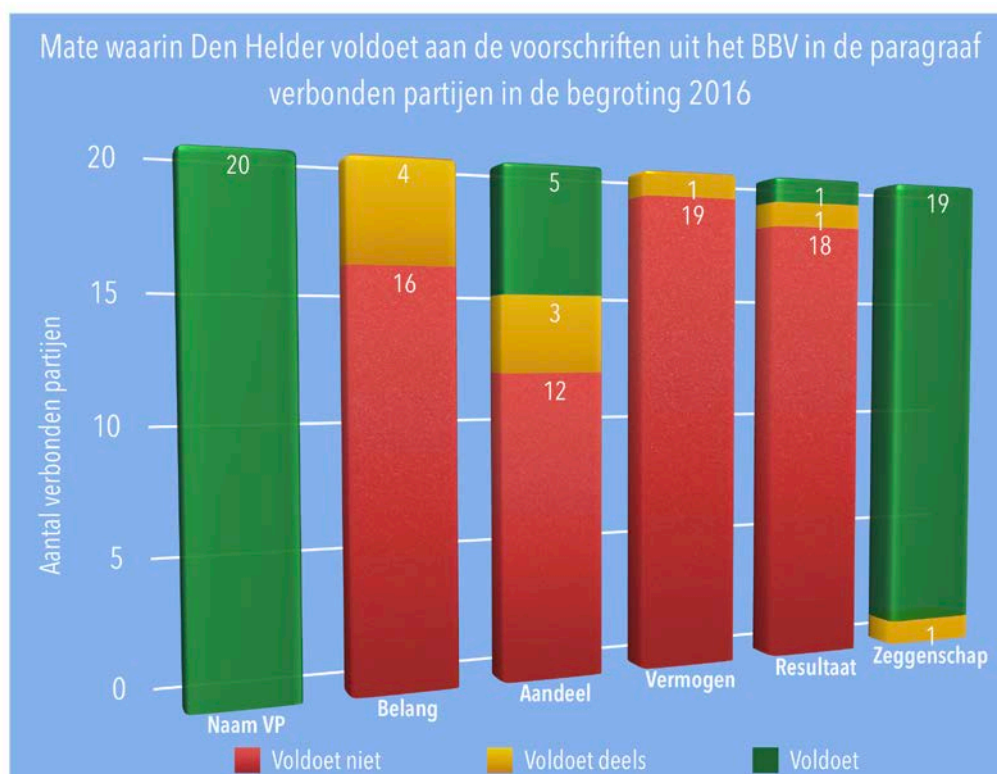
In de programmabegroting van de gemeente Den Helder voor 2016, wordt eerst in het algemeen uitgelegd wat een verbonden partij is, wat de toezichtrol van de raad is, waarom in verbonden partijen wordt deelgenomen en gaat het over de taken van het openbaar bestuur bij verbonden partijen. In de paragraaf staat echter niet hoe de verbonden partijen eraan bijdragen dat begrotingsdoelstellingen van de gemeente worden gehaald. Ditzelfde geldt voor de jaarrekening. Uitleg hierover is volgens de wet in artikel 15 lid 1.a wel voorgeschreven. De paragraaf verbonden partijen voldoet daarom niet aan de voorschriften uit het BBV en de financiële verordening die hetzelfde voorschrijft.

II. de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

De gemeente moet de beleidsvoornemens en de veranderingen bij verbonden partijen in de paragraaf verbonden partijen melden. Dit kan een verandering in de doelstelling, in de relatie, het voortbestaan of de zelfstandigheid van een verbonden partij zijn. Ook hierover wordt niets in het algemene deel van de begroting en de jaarrekening geschreven. Verderop in de lijst bij de paragraaf van de begroting wordt per verbonden partij wel een opsomming gegeven van de beleidsvoornemens van verbonden partij zelf. Dit heeft echter alleen een indirecte relatie met de beleidsvoornemens van Den Helder, en die worden niet vermeld. Het is de bedoeling dat in de paragraaf verbonden partijen vooral het beleid van de eigen gemeente wordt uitgelegd en voldoende wordt toegelicht hoe de verbonden partij daaraan bijdraagt. De uitvoering van de taken van de verbonden partij is aan het toezicht en de sturing van het college van B&W toevertrouwd en hoeft hier niet verplicht te worden toegelicht. Den Helder doet dat wel. Dus de verplichte informatie ontbreekt en niet-verplichte informatie staat wel vermeld. De gemeente Den Helder voldoet voor dit onderdeel van de begroting niet aan de wettelijke voorschriften.

III. de lijst van verbonden partijen in de paragraaf verbonden partijen

Als derde onderdeel is de lijst van de verbonden partijen met de voorgeschreven items opgenomen in het BBV en ook weer in de financiële verordening. In bijlage 2 is deze lijst opgenomen voor alle 20 verbonden partijen en is per verbonden partij voor de zes voorgeschreven punten (de eerste vijf punten komen uit het BBV en de zesde “zeggenschap” is een voorschrift uit de financiële verordening) nagegaan of de informatie in de paragraaf aan de voorschriften voldoet. In de lijst is dat met groene, gele of rode vlakken aangegeven. De informatie komt uit de paragraaf verbonden partijen uit de programmabegroting 2016 en uit de jaarrekening van 2014 gehaald.

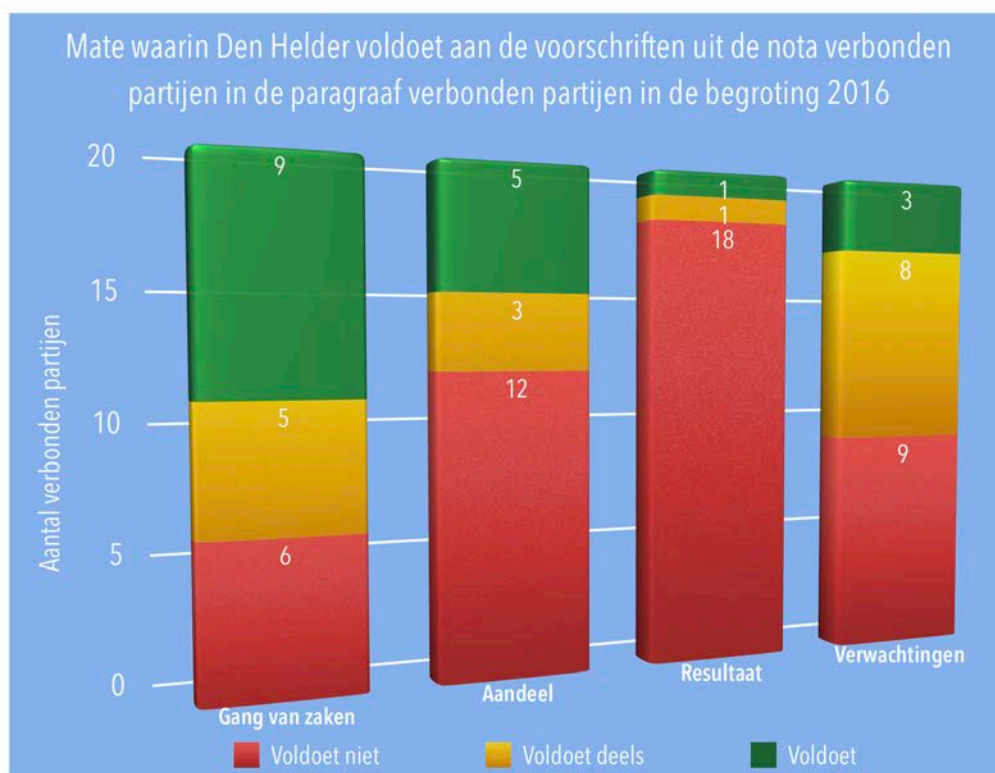

Bron: onderzoek naar verbonden partijen, Den Helder 2016

In de figuur hierboven is voor alle 20 verbonden partijen in een oogopslag te zien in hoeverre aan welke voorschriften wel en niet is voldaan. Opvalt dat vooral de financiële informatie tekortschiet, terwijl de wetgever juist hierop een grote nadruk legt, het is het centrale doel van de paragraaf verbonden partijen. De gemeenteraad moet immers beoordelen of de gemeentelijke financiën gezond zijn en gezond blijven, zo stelt de memorie van toelichting bij het BBV. De uitkomsten voor de jaarrekening 2014 zijn vergelijkbaar met de begroting 2016. Het openbaar belang is uitgebreider uitgewerkt, maar vooral onvoldoende is toegelicht welke doelstellingen en programma's van de gemeente door de verbonden partij worden uitgevoerd. En welke doelen ermee worden behaald uit de programmabegroting. Uit de paragraaf verbonden partijen kan de gemeenteraad daarom nu niet vaststellen hoe de verbonden partijen bijdragen aan eigen het gemeentelijke begrotingsbeleid. De accountant vraagt in haar managementletter van 2015 hiervoor ook al aandacht⁷. De gemeente Den Helder voldoet voor dit onderdeel van de begroting niet aan de wettelijke voorschriften.

4.2 Voldoet de informatieverstrekking aan de nota verbonden partijen Den Helder 2009?

Naast de voorschriften uit het BBV en de financiële verordening zijn er ook nog voorschriften voor de begroting opgenomen in de nota verbonden partijen. Ook voor deze voorschriften is nagegaan of de paragraaf verbonden partijen, waar de informatie idealiter is opgenomen, zijn gevolgd. In bijlage 3 zijn alle 20 verbonden partijen opgenomen en per verbonden partij is voor de vier voorgeschreven punten nagegaan of de informatie in de paragraaf aan de voorschriften voldoet. In de lijst is dat met groene, gele of rode vlakken aangegeven. De informatie is uit de paragraaf verbonden partijen uit de programmabegroting 2016 gehaald.

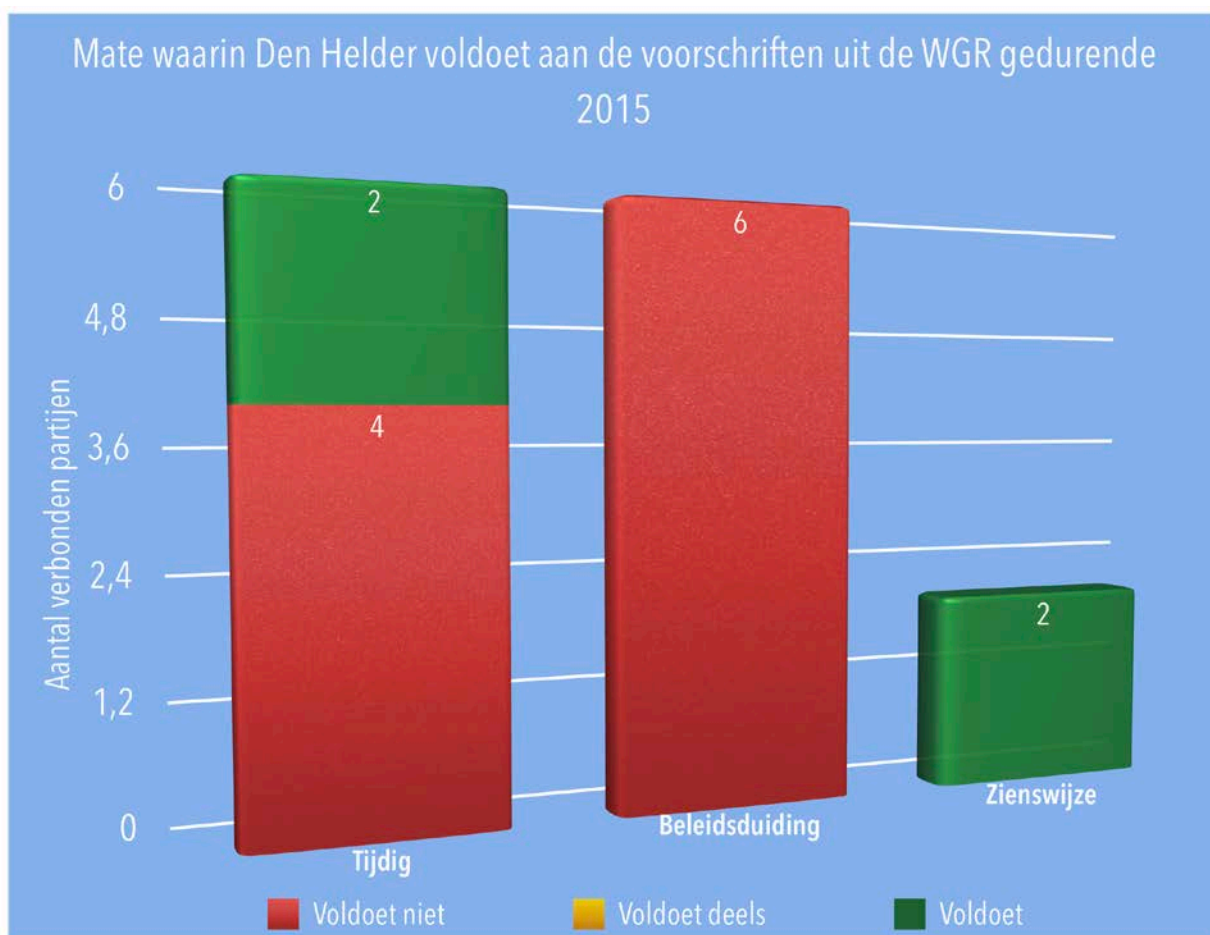
Bron: onderzoek naar verbonden partijen, Den Helder 2016

⁷ Managementletter gemeente Den Helder 2015, E&Y, p17. en managementletter gemeente Den Helder 2014, p10.

In het figuur hierboven is voor alle 20 verbonden partijen in een oogopslag te zien aan welke voorschriften wel en niet is voldaan. In de paragraaf wordt veel aandacht geschonken aan de gang van zaken bij de verbonden partij, alhoewel er toch nog wel enkele partijen zijn waarvoor dat niet geldt. De financiële informatie ontbreekt veelal en ook bij de verwachtingen is maar bij drie partijen de informatie volledig. In begroting 2016 ontbreken gegevens waardoor de paragraaf maar gedeeltelijk voldoet aan de eisen van de nota verbonden partijen, vooral aan de voorschriften over financiële informatie (aandeel en resultaat) voldoet de paragraaf onvoldoende. Ambtelijk is toegegeven dat de informatie in de paragraaf verbonden partijen niet voldoet aan het BBV.

4.3 Voldoet de informatieverstrekking aan de WGR?

Van de 20 verbonden partijen in Den Helder zijn er zes partijen, waarvan de rechtsvorm een gemeenschappelijke regeling (GR) is. Daardoor gelden voor hen, naast de voorschriften uit het BBV, de financiële verordening Den Helder en de nota verbonden partijen Den Helder, ook nog de eisen uit de wet gemeenschappelijke regelingen (WGR). Een bijzonder voorschrift hierin, is dat voor 15 april de begroting voor het volgende jaar en de jaarrekening van het vorige jaar naar de raad moeten zijn gestuurd. Ook is de tijd die de raad heeft voordat hij moet reageren in de vernieuwde WGR van zes naar acht weken verlengd. De raad krijgt door deze twee eisen genoeg tijd om een zienswijze op de begroting in te dienen en zo zijn invloed uit te oefenen. In Den Helder heeft de raad de stukken niet in alle gevallen tijdig ontvangen (zie Bijlage 4). Bij de stukken die de raad ontvangt over verbonden partijen, ontbreekt in alle gevallen een uitleg van het college wat de gevolgen van de begroting op het eigen gemeentebestuur zijn. De GGD is hierop een uitzondering, het college gaat hierin niet uitsluitend in op de financiële aspecten, maar geeft de speerpunten van de GGD weer. Door het college zijn twee zienswijzen voorgesteld aan de gemeenteraad en vier keer heeft het college voorgesteld om geen zienswijze in te dienen. De raad heeft de voorstellen van het college overgenomen. In de argumentatie van de zienswijze gaat het college in op de belangen van de gemeente Den Helder bij de GR en op financiële aspecten. De gemeente Den Helder voldoet niet aan de voorschriften uit de WGR doordat niet alle stukken op tijd zijn verzonden en doordat er geen duiding van de gevolgen van de begroting op het gemeentelijk beleid is meegestuurd. Ambtelijk wordt bevestigd dat de gemeente Den Helder niet aan de WGR voldoet. Recent is een project gestart in Noord-Holland Noord verband om de gemeenschappelijke regeling beter te volgen en de raad beter te bedienen, onder andere in het ontwikkelen van een zienswijze. In juli 2015 hebben de vier gemeenteraden van de Noordkop (Den Helder, Schagen, Texel en Hollands Kroon) besloten om een regionale raadscommissie in te stellen waarin alle fracties van de vier gemeenten vertegenwoordigd zijn. Deze regionale raadscommissie is vanaf begin 2016 operationeel. De onderwerpen die in deze commissie aan de orde komen zijn o.a. de gemeenschappelijke regelingen waarin de vier gemeenten deelnemen. Dit zijn RUD, VR NHN, RHCH en de GGD. Het informeren, debatteren en adviseren over deze onderwerpen vindt plaats in de individuele gemeenteraden.

Bron: onderzoek naar verbonden partijen, Den Helder 2016

Een tweede aspect uit de WGR is dat bij het beginnen, veranderen of stoppen met een GR, de raad om zijn mening moet worden gevraagd. In 2015 was in Den Helder hiervan geen sprake wat betreft het beginnen of het stoppen van een GR. Wel zijn wijzigingen vanwege de nieuwe WGR doorgevoerd. Deze wijzigingen zijn duidelijk met de raad gecommuniceerd. Bijzonder voorbeeld is Cocensus, een bestaande GR waaraan Den Helder per 1 januari 2015 deelneemt. In de begroting 2015 is Cocensus niet opgenomen in de paragraaf, maar bij de begroting 2016 wel. Ook is de GR "GGD Support Centrum" gewijzigd en ook hier is de raad tijdig en volledig geïnformeerd. De gemeente heeft op dit aspect aan de voorschriften voldaan.

4.4 Informatie die de raad heeft ontvangen over de verbonden partijen in 2015

Naast de informatie in de begroting en in de jaarrekening kan het college de gemeenteraad met andere stukken informeren. Hieraan zijn geen wettelijke eisen gesteld waaraan kan worden getoetst, zoals dat hierboven in de paragrafen 4.1, 4.2 en 4.3 is gedaan. In Bijlage 5 is de overige informatie bekeken vanuit vier aspecten, doelrealisatie, risico's, begrijpelijkheid en tijdigheid. De aspecten worden in die bijlage toegelicht. Hieruit blijkt dat de verstrekte overige informatie niet altijd begrijpelijk is en dat ook lang niet altijd duidelijk is met welk doel de raad de informatie ontvangt. Idealiter wordt informatie aan de raad gegeven met een begeleidende brief van het college waarin staat uitgelegd wat de gevolgen van de informatie zijn voor het beleid van de gemeente Den Helder. De raad ontvangt meer dan 230 documenten.

Indien de gemeente voldoet aan de wettelijke eisen vanuit het BBV en de gemeentelijke regels zoals vastgelegd in de financiële verordening en de nota verbonden partijen is overige informatie strikt genomen ook niet noodzakelijk. Het college kan uiteraard aanvullende informatie verstrekken, maar dan moet wel duidelijk zijn wat de informatie beoogt in termen van financiële en maatschappelijke resultaten voor de gemeente via de verbonden partij. Het college zal de aanvullende informatie van de verbonden partij dienen te vertalen in relevante informatie voor de gemeente Den Helder.

Bevindingen uit de documenten en interviews hoofdstuk 4

- *Den Helder voldoet onvoldoende aan BBV-artikel 1 en 2. Er is geen algemene visie in de paragraaf verbonden partijen opgenomen en wordt onvoldoende duidelijk gemaakt hoe de verbonden partijen bijdragen aan het gemeentelijk beleid.*
- *De wettelijke voorschriften voor de informatie per verbonden partij in de paragraaf verbonden partijen, worden door de gemeente Den Helder onvoldoende gevolgd. Vooral toekomstige financiële informatie ontbreekt en ook de bijdrage van de verbonden partijen aan de programma's in de begroting ontbreekt.*
- *De paragraaf verbonden partijen voldoet niet aan alle vereisten uit de nota Verbonden Partijen doordat vooral financiële informatie in de paragraaf verbonden partijen ontbreekt.*
- *Voor de verbonden partijen die een gemeenschappelijke regeling zijn, voldoet Den Helder niet aan de wet omdat niet alle stukken op tijd zijn en doordat er geen duidelijke informatie over de gevolgen op het eigen beleid van de gemeente wordt gegeven.*
- *Bij de aanvullende informatie die de raad ontvangt, ontbreekt veelal duiding wat betreft doelrealisatie van eigen gemeentelijke doelstellingen.*

5. Vergelijking van de samenvatting van de kwaliteit van de informatievoorziening van Texel, Schagen en Den Helder

Door de rekenkamercommissies van Texel, Schagen en Den Helder is op dezelfde manier de kwaliteit van de informatievoorziening onderzocht waardoor een onderlinge vergelijking mogelijk is. De informatie die vergeleken kan worden heeft alleen betrekking op voorschriften die in alle drie gemeenten gelijk zijn en dat zijn de voorschriften uit het BBV en de WGR. Dit is toegepast voor de paragraaf verbonden partijen in de begroting 2016. Hiernaast kan iedere gemeente zelf aanvullende voorwaarden stellen, maar dat valt buiten de reikwijdte van dit hoofdstuk. In dit hoofdstuk wordt de informatievoorziening over de zeven partijen, die aan alle drie gemeenten zijn verbonden, vergeleken:

Verbonden partijen van Schagen, Den Helder en Texel uit de begroting 2016

Regionaal		Naam	Vorm	Bijdrage Schagen	Bijdrage Den Helder	Bijdrage Texel	Lening /borg Schagen	Lening /borg Den Helder	Lening /borg Texel
		Veiligheidsregio	GR	€ 3.037.103	€ 3.574.948	€ 1.442.200	-	€ 4.783.000	-
		GGD	GR	€ 847.890	€ 1.710.077	€ 435.435	-	-	-
		RUD	GR	€ 1.100.000	€ 768.087	€ 419.709	-	-	-
		Gasbedrijf	NV	-€ 397.000	€ 0	€ 0	-	-	-
		Ontwikkelingsbedrijf NHN	NV	€ 125.631	€ 110.706	€ 26.516	-	-	-
Provinciaal of landelijk		Naam	Vorm	Bijdrage Schagen	Bijdrage Den Helder	Bijdrage Texel	Lening /borg Schagen	Lening /borg Den Helder	Lening /borg Texel
		BNG	GR	-€ 56.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		HVC	GR	€ 3.441.479	€ 0	€ 990.000	€ 14.244.000	€ 22.782.000	€ 670.000.000

Bron: onderzoek naar verbonden partijen, Schagen, Texel & Den Helder 2016

Het naast elkaar zetten van de informatie leidt tot de volgende observaties:

- Schagen neemt de dividenduitkering van de BNG en het Gasbedrijf als een positieve bijdrage op in de paragraaf verbonden partijen.
- Den Helder neemt geen bijdrage voor verwerking van huisvuil op bij HVC, terwijl Texel en Schagen dat wel doen.
- Texel vermeldt het gehele bedrag van de lening van de HVC waar de deelnemende gemeenten gezamenlijk borg voor staan en Schagen en Den Helder vermelden alleen het deel van de eigen gemeente.
- Den Helder is de enige gemeente die aangeeft borg te staan voor de Veiligheidsregio.

Naast de verschillen in de informatie over de partijen die alle drie gemeenten hebben opgenomen zijn er ook verschillen over partijen die niet bij alle drie de gemeenten zijn opgenomen in de paragraaf verbonden partijen, zie in de onderstaande figuur.

Verbonden Partijen in Schagen, Den Helder en Texel actief			
<i>Opgenomen in de lijst Verbonden Partijen in de begroting?</i>			
	Schagen	Den Helder	Texel
VNG	niet opgenomen	wel opgenomen	niet opgenomen
Grootschalige basiskaart	niet opgenomen	wel opgenomen	niet opgenomen
Regionaal Historisch Centrum	wel opgenomen	wel opgenomen	niet opgenomen

Bron: onderzoek naar verbonden partijen, Den Helder, Texel en Schagen 2016

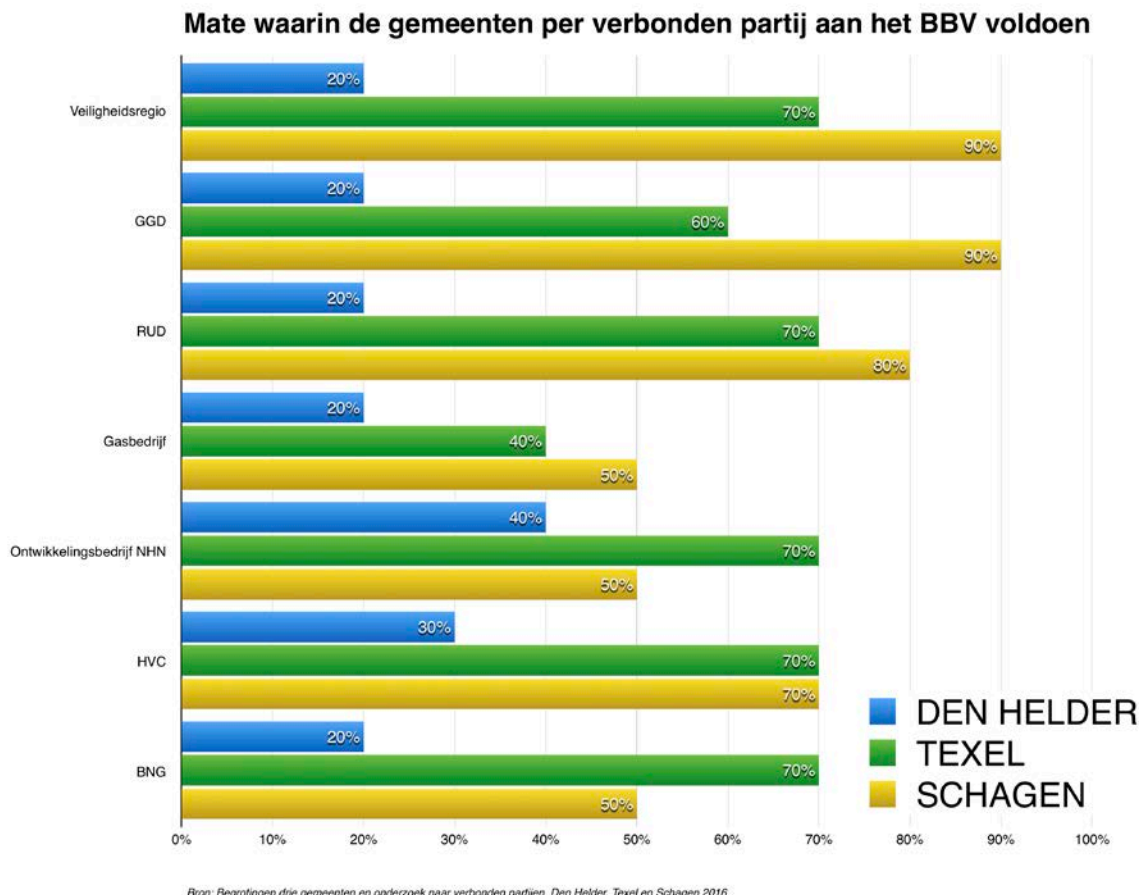
De argumentatie om een partij als verbonden in de paragraaf verbonden partij op te nemen is niet in alle gemeenten gelijk. Schagen en Texel hebben Stichting Grootschalige basiskaart en de VNG niet opgenomen in de paragraaf, maar Den Helder wel. Kanttekening bij het RHCA (Regionaal Historisch Centrum Alkmaar) is dat die verbonden partij wel door Den Helder en Schagen is opgenomen in de paragraaf bij de begroting 2016, maar niet door Texel. Texel trad per 2015 toe en derhalve was de informatie bij het verschijnen van de begroting 2016 nog niet volledig beschikbaar.

5.1 Verschillen in de uitvoering van de wettelijke en gemeentelijke voorschriften

In deze paragraaf wordt voor de wettelijke voorschriften vergeleken in hoeverre de drie gemeenten daaraan voldoen.

BBV

Het BBV somt vijf eisen op waar de paragraaf aan moet voldoen. Wanneer in onderstaande figuur wordt aangegeven dat een gemeente voor 100% aan de eisen voldoet, dan is volledig aan de vijf specifieke eisen van het BBV voldaan. Voor de drie gemeenten staat in onderstaand figuur per verbonden partij in hoeverre elke gemeente hieraan voldoet.

Tussen de drie gemeenten en tussen de zeven verbonden partijen zijn grote verschillen in de kwaliteit van de informatievoorziening van de paragraaf verbonden partijen. Gemiddeld heeft Schagen de meeste informatie en Den Helder de minste informatie over de verbonden partijen opgenomen. Texel bevindt zich daartussenin.

WGR

Naast de voorschriften uit het BBV, zijn er voor gemeenschappelijke regelingen ook nog specifieke voorschriften uit de wet gemeenschappelijke regelingen (WGR). In de WGR is vastgelegd dat voor 15 april de begroting voor het volgende jaar en de jaarrekening van het vorige jaar naar de gemeenteraad moeten zijn gestuurd en de raad heeft daarbij de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. De drie gemeenten hebben drie dezelfde gemeenschappelijke regelingen, dit zijn de Veiligheidsregio, de GGD en de RUD. In 2016 komt daar het RHCA nog bij. In Den Helder is de informatie over gemeenschappelijke regelingen niet altijd tijdig en de beleidsduiding van de stukken voor de eigen gemeente wordt beperkt gegeven. In Schagen is de informatie over gemeenschappelijke regelingen meestal op tijd en wordt er inzicht gegeven over de gevolgen van de verbonden partij op het eigen beleid. Op Texel is de informatievoorziening over de gemeenschappelijke

regelingen meestal tijdig, maar de informatie is onvoldoende geduid bij de zienswijze en ook ten aanzien van de doelrealisatie.

5.2 Verschillen in de gemeentelijke voorschriften

Financiële verordening

Naast de eisen die de wet aan de paragraaf verbonden partijen stelt, kan een gemeente in de eigen financiële verordening aanvullende eisen opnemen en dat hebben de gemeente Den Helder en Schagen gedaan. Bij beide gemeenten overlappen de eisen uit het BBV en de eigen financiële verordening elkaar. Beide gemeente voldoen niet volledig aan de vereisten vastgelegd in de eigen financiële verordening.

Nota verbonden partijen

In het BBV is geen verplichting opgenomen om een nota verbonden partijen vast te stellen. De gemeente Den Helder en Texel hebben wel een nota verbonden partijen. De nota verbonden partijen van de gemeente Den Helder dateert van 2009 en had, volgens eigen voorschriften, in 2013 bijgesteld moeten worden. In 2016 wordt aan de actualisatie gewerkt. In Texel dateert de nota uit 2015 en geeft duidelijk inzicht hoe de informatieverstrekking aan de gemeenteraad per verbonden partij is ingevuld. Verbonden partijen zijn ingedeeld naar risicoprofiel. Afhankelijk van dat risicoprofiel geldt er een toezichtarrangement (beleidsregels) en een bepaald pakket aan informatieverstrekking aan de raad. Beide gemeenten voldoen niet volledig aan de vereisten vastgelegd in de eigen nota verbonden partijen.

5.3 Verschillen in de kwaliteit van de overige informatievoorziening per gemeente

Naast de informatie in de begroting en in de jaarrekening kan het college de gemeenteraad met andere stukken informeren over verbonden partijen. In de gemeente Den Helder ontbreekt vaak duiding wat betreft doelrealisatie en risico's en daarnaast is de informatie niet altijd begrijpelijk. Op Texel is het beeld vergelijkbaar dat de verstrekte overige informatie niet altijd begrijpelijk is en dat ook lang niet altijd duidelijk is met welk doel de raad de informatie ontvangt. De informatie die de raad van Schagen ontvangt scoort beter in termen van doelrealisatie, begrijpelijkheid en inzicht in risico's.

Bevindingen uit hoofdstuk 5

- *De wijze waarop de bijdrage en de borgstelling/ lening in de paragraaf bij de begroting worden opgenomen verschilt bij het Gasbedrijf, de HVC en de Veiligheidsregio. Daarnaast neemt Schagen positieve bijdrage ook op in de paragraaf.*
- *Geen van de drie gemeente voldoet volledig aan de wettelijke eisen van het BBV in de paragraaf, waarbij opgemerkt dat Den Helder het minst voldoet en Schagen het meest en Texel daartussenin. Daarnaast blijkt uit de vergelijking dat de VNG, Grootchalige Basiskaart en RHCA niet bij alle drie gemeenten op dezelfde wijze in de lijst zijn verbonden partijen zijn opgenomen.*
- *Bij de vergelijking t.a.v. de WGR blijkt dat Den Helder het minst voldoet en Schagen het meest en Texel daartussenin.*
- *Den Helder en Schagen, hebben in de financiële verordening vereiste opgenomen voor de paragraaf verbonden partijen, maar de gemeenten voldoen niet volledig aan die vereisten.*
- *Schagen en Texel hebben een nota verbonden partijen, maar de gemeenten voldoen niet volledig aan die vereisten.*
- *Bij de aanvullende informatie die de drie gemeenten raden ontvangen blijkt dat de informatie in Den Helder het minst voldoet en Schagen het meest en Texel daartussenin.*

6. Conclusies en aanbevelingen

Uit het onderzoek naar de informatievoorziening in 2015 over verbonden partijen aan de gemeenteraad van Den Helder trekt de rekenkamercommissie van Den Helder de volgende conclusies en stelt vier aanbevelingen voor.

De gemeente Den Helder heeft 20 verbonden partijen die jaarlijks € 15 miljoen kosten en staat voor € 64 miljoen borg

De gemeente Den Helder heeft zich met 20 externe partijen verbonden op lokaal, regionaal en provinciaal niveau. Jaarlijks draagt Den Helder ten minste €15 miljoen bij aan de exploitatie van deze 20 partijen en staat bovendien borg voor €64m aan leningen die door de verbonden partijen zijn opgenomen. De gemeenteraad wordt geacht hierop beleid- en financieel toezicht te houden.

De eigen voorschriften van de gemeente Den Helder tonen overlap met de wet en zijn niet op tijd bijgewerkt

Uit het onderzoek blijkt dat de er een overlap is tussen de eisen aan de informatieverstrekking aan de raad over verbonden partijen in het BBV en de Financiële verordening Den Helder en de Nota verbonden partijen Den Helder. Verder is gebleken dat de nota verbonden partijen van de gemeente Den Helder dateert van 2009 en had in 2013 bijgesteld moeten worden, uit de interviews is naar voren gekomen dat er wordt gewerkt aan een nieuwe nota verbonden partijen.

Het college geeft te weinig beleidsinformatie en onvoldoende financieel inzicht over verbonden partijen

Het onderzoek toont aan dat de informatie in de paragraaf verbonden partijen onvoldoende voldoet aan het BBV-artikel 1 en 2. Ook is de verplichte algemene visie in de paragraaf verbonden partijen niet opgenomen en ook wordt onvoldoende duidelijk gemaakt hoe de verbonden partijen bijdragen aan het gemeentelijk beleid. Vervolgens worden de wettelijke voorschriften over de informatie per verbonden partij onvoldoende uitgevoerd. Vooral toekomstige financiële informatie ontbreekt en ook de bijdrage van de verbonden partijen aan de programma's in de begroting ontbreekt. De paragraaf verbonden partijen voldoet niet aan alle vereisten uit de nota verbonden partijen doordat vooral financiële informatie in de paragraaf verbonden partijen ontbreekt. Voor de verbonden partijen die een gemeenschappelijke regeling zijn, voldoet Den Helder niet aan de wet, omdat niet alle stukken op tijd zijn en doordat er geen duidelijke informatie over de gevolgen op het eigen beleid van de gemeente wordt gegeven. Bij de aanvullende informatie die de raad ontvangt, ontbreekt veelal duiding wat betreft doelrealisatie van eigen gemeentelijke doelstellingen.

De gemeente Den Helder presteert relatief laag in de benchmark

Uit de benchmark blijkt dat de informatieverstrekking van de onderzochte gemeenten aan hun raden over dezelfde verbonden partijen verschillend is van kwaliteit. De gemeente Den Helder verstrekt op veel punten minder informatie dan de gemeente Texel en de gemeente Schagen. De gemeenten in de Noordkop kunnen dus van elkaar leren. De samenwerking die is aangegaan in de raadscommissie Noordkop kan daartoe een belangrijke aanzet zijn.

Deze conclusies leiden tot vier aanbevelingen:

I. Actualiseer de financiële verordening en de nota verbonden partijen

In de huidige financiële verordening van de gemeente Den Helder worden wetsartikelen gekopieerd, deze kunnen worden verwijderd. De huidige nota verbonden partijen is van 2009 en daarmee voldoet de gemeente niet aan haar eigen financiële verordening waarin staat dat de nota elke vier jaar moet worden bijgewerkt. In de nota kunnen algemene en specifieke uitgangspunten ten aanzien van verbonden partijen worden opgenomen.

II. Voldoe aan de wettelijke eisen uit het BBV en de WGR in de paragraaf verbonden partijen

Zorg dat de informatievoorziening aan de raad in de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en jaarrekening voldoet aan de wettelijke voorschriften. Vooral informatie over het belang van de verbonden partij en toekomstige financiële informatie ontbreekt. Daarom kan op dit moment van de raad niet worden verwacht dat er een goede kaderstelling wordt gegeven, er is te weinig adequate financiële, prospectieve informatie. Uit de vergelijking tussen de drie gemeenten blijkt dat een aantal verbonden partijen niet uniform op de lijst staan. Als het college onzeker is of een bepaalde samenwerkingsrelatie wel of geen verbonden partij is, kan deze

vraag worden voorgelegd aan de commissie BBV. Een juiste lijst is noodzakelijk om aan alle wettelijke verplichtingen te voldoen, zoals het horen van de raad bij het aangaan, wijzigen of beëindigen van deelname in een verbonden partij. Het verdient daarom aanbeveling vanaf de begroting 2017 deze informatie jaarlijks nauwgezet aan de raad te verstrekken.

Nota bene: de financiële informatie is nu nog bij veel verbonden partijen niet op tijd voor het opstellen van de begroting beschikbaar. In dat geval dient er een beschrijving met de financiële verwachtingen te worden gegeven⁸ en aan het college opdracht gegeven te worden dit alsnog aldus te regelen. Hiertoe kan worden opgetrokken met naburige gemeenten, zoals vanaf maart 2016 in de gezamenlijke raadscommissie Noordkop.

III. Leg duidelijk uit welk openbaar belang de verbonden partij dient

Uit de wettelijke voorschriften blijkt dat duidelijk dient te worden gemaakt waarom de gemeente zich met de betrokken partijen heeft verbonden, maar dan vooral vanuit het gezichtspunt van het eigen gemeentelijke beleid. Dat betekent dat in de paragraaf verbonden partijen glashelder moet worden gemaakt welk gemeentelijk beleid door de verbonden partij wordt uitgevoerd en welke doelen worden gerealiseerd. Het openbaar belang van de verbonden partij dient dus niet alleen bij voornemens tot verandering te worden toegelicht, maar ook bij *going concern*.

IV. Verstrek de raadsinformatie en leg verantwoording af over het gevoerde bestuur

Uit het onderzoek komt naar voren dat er veel informatie wordt verstrekt aan de gemeenteraad. Dit is echter over het algemeen informatie die niet voor de raad, maar voor het college is bedoeld. De gemeenteraad heeft vanuit met name zijn controlerende taak informatie nodig over het gevoerde bestuur. De raad moet via informatieverstrekking in staat worden gesteld om te kunnen volgen in hoeverre de gemeentelijke doelen worden gerealiseerd via de verbonden partijen en in hoeverre het college zich hiertoe effectief inspant.

⁸ Vragen en antwoorden commissie BBV, antwoord 2015.15, p12 e.v.

Bijlage 1 - Onderzoeksvragen beantwoord

Hieronder zijn alle onderzoeksvragen voorzien van een antwoord en waar nodig verwezen naar het rapport.

1. Welke verbonden partijen heeft de gemeente Den Helder en welke rapportages ontvangt de gemeenteraad hierover?

In bijlage 2 staat een lijst met de verbonden partijen. In hoofdstuk 4 staat een overzicht van de verbonden partijen verdeeld naar regio: lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk. De lijst met informatie die wordt ontvangen staat in bijlage 6.

2. Hoe groot is het gemeentelijke belang, om hoeveel geld gaat het (éénmalige investering, jaarlijkse bijdrage of opbrengst) aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar, idem voor eigen en vreemd vermogen van de verbonden partij, wat is de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar, en wat zijn de risico's? Bij deze vraag is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij inhoud en terminologie van artikel 15 lid 2c, 2d en 2e in het BBV.

Het antwoord op deze vraag wordt in bijlage 2 samengevat en uitgewerkt in paragraaf 4.1. In bijlage 2 staat de informatie zoals die is aangetroffen in de jaarrekening 2014 en de begroting 2015 en 2016. Hieruit blijkt dat veel informatie niet is verstrekt. De gemeente houdt zich niet aan de wettelijke eisen uit het BBV.

3. Welke visie heeft de verbonden partij in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting van de gemeente Den Helder, wat zijn de resultaten en ontwikkelingen? Bij deze vraag is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de inhoud en terminologie van artikel 15 lid 1a van het BBV.

Het antwoord op deze vraag wordt uitgewerkt in paragraaf 4.1. Hieruit blijkt dat de informatie tekortschiet waar het de aansluiting van de eigen doelen uit de begroting betreft op de werkzaamheden die door de verbonden partij worden uitgevoerd.

4. Wat is de rechts- of organisatievorm van deze verbonden partijen, op welke wijze kan de gemeente Den Helder invloed uitoefenen bij beslissingen (stemrecht), wie vertegenwoordigt of vertegenwoordigen de gemeente Den Helder en welk stemaandeel heeft Den Helder?

In bijlage 2 is opgenomen welke rechtsvorm de verbonden partij heeft. De informatie is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

5. Krijgt de gemeenteraad met de informatie over verbonden partijen voldoende kwalitatieve informatie om te controleren?

In hoofdstuk 4 wordt dit uitgewerkt en hieruit blijkt dat er onvoldoende kwalitatieve informatie in de paragraaf verbonden partijen is opgenomen. Ook bij de mogelijkheden voor de raad om een zienswijze kenbaar te maken of wensen en bedenkingen, biedt het college onvoldoende relevante informatie. De betekenis van de verbonden partijen voor doelrealisatie van gemeente Den Helder komt niet tot nauwelijks aan de orde. Daarnaast voldoet de gemeente niet aan de wettelijke eisen uit het BBV. Gevolg is dat de gemeenteraad geen overzicht heeft of de financiële situatie van de verbonden partijen gezond is en blijft, hetgeen het doel is van de paragraaf verbonden partijen.

6. Welke informatie over verbonden partijen wordt door meerdere gemeenten in dit gemeenschappelijke onderzoek binnen de Noordkop aan de gemeenteraden verstrekt, en zijn hiertussen nog verschillen waaruit iets valt te leren?

In hoofdstuk 5 is een benchmark van de drie gemeenten genomen en hoofdstuk 6 staan conclusies en aanbevelingen.

Bijlage 2 - De paragraaf VP t.o.v. het BBV & de financiële verordening

In onderstaande tabel is aangegeven in hoeverre de informatieverstrekking in de paragraaf verbonden partijen voldoet aan de vereisten uit het BBV (nummers 1 t/m 5). Nummer 6: 'zeggenschap' is een extra informatieverstrekking die is opgenomen in de financiële verordening. Hiervoor is gekeken naar de begroting 2016 en de jaarstukken van 2014.

BBV/Financiële verordening

1. De naam en de vestigingsplaats;
2. Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;
3. Het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin ede verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
4. De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
5. De verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
6. De zeggenschap van de gemeente

	begroting 16						rekening '14					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
1 - GGD Hollands Noorden in Schagen (GR)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2 - Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland (GR)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
3 - Veiligheidsregio Noord-Holland Noord in Alkmaar (GR)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
4 - Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in Alkmaar (GR)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
5 - Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (GR)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
6 - Ontwikkeling- en Exploitatiemaatschappij Willemsoord	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
7 - Baggerbeheer Den Helder in Den Helder (BV)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
8 - NV Huisvuilcentrale Noord-Holland in Alkmaar	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
9 - Luchthaven Den Helder BV in Den Helder	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
10 - Bank Nederlandse Gemeenten NV in Den Haag	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
11 - NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop van NH	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
12 - Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV Alkmaar	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
13 - NV Port of Den Helder	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
14 - Zeestad Beheer BV in Den Helder	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
15 - Zeestad CV in Den Helder	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
16 - Stichting Grootschalige Basiskaart Nederland voor NH	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
17 - Stichting Stivas De Noordkop in Alkmaar	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
18 - Vereniging Nederlandse Gemeenten in Den Haag	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
19 - Vereniging van Waddenzeegemeenten	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
20 - Cocensus (GR)	■	■	■	■	■	■	deelname per 1-1-2105					

■	de informatie goed/ voldoende is opgenomen in de paragraaf
■	de informatie in de paragraaf matig is ingevuld
■	de informatie ontbreekt voor een groot deel in de paragraaf

Bijlage 3 - De paragraaf verbonden partijen in relatie tot de vereisten uit de nota verbonden partijen 2009

In onderstaande tabel staat of de verstrekte informatie in de paragraaf verbonden partijen in de programmabegroting voldoet aan de Nota verbonden partijen. In de begroting wordt per verbonden partij een toelichting gegeven op:

1. De gang van zaken bij die verbonden partij;
2. Het financiële resultaat van het voorgaande jaar en het aandeel van de gemeente
3. De toekomstverwachting, de eventuele risico's en het nut van het voortbestaan van die verbintenis

Hiervoor is gekeken naar de begroting 2016. De GR Cocensus is nog niet opgenomen in de paragraaf verbonden partijen. De nummers in de tabel bevatten de bovenstaande informatie, maar punt twee is onderverdeeld in twee items financieel resultaat (3) en aandeel van de gemeente (2):

1. De gang van zaken bij die verbonden partij;
2. Het aandeel van de gemeente
3. Het financieel resultaat van het voorgaande jaar
4. De toekomstverwachting, de eventuele risico's en het nut van het voortbestaan van die verbintenis

Begroting 16

1 - GGD Hollands Noorden in Schagen (GR)				
2 - Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland in Schagen GR				
3 - Veiligheidsregio Noord-Holland Noord in Alkmaar (GR)				
4 - Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in Alkmaar (GR)				
5 - Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord in Hoorn GR				
6 - Ontwikkeling- en Exploitatiemaatschappij Willemsoord BV				
7 - Baggerbeheer Den Helder in Den Helder (BV)				
8 - NV Huisvuilcentrale Noord-Holland in Alkmaar				
9 - Luchthaven Den Helder BV in Den Helder				
10 - Bank Nederlandse Gemeenten NV in Den Haag				
11 - NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop van Noord-Holland				
12 - Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV in Alkmaar				
13 - NV Port of Den Helder				
14 - Zeestad Beheer BV in Den Helder				
15 - Zeestad CV in Den Helder				
16 - Stichting Grootschalige Basiskaart Nederland voor N-Holland				
17 - Stichting Stivas De Noordkop in Alkmaar				
18 - Vereniging Nederlandse Gemeenten in Den Haag				
19 - Vereniging van Waddenzeegemeenten				
20 - Cocensus (GR)				

	de informatie is goed/ voldoende opgenomen in de paragraaf
	de informatie in de paragraaf matig is ingevuld
	de informatie ontbreekt voor een groot deel in de paragraaf

Bijlage 4 - Informatie over de verbonden partijen die onder WGR vallen

	Ontwerpbegroting GR	Toetreding of wijziging GR	oordeel informatie
Veiligheidsregio	<p>Op 21 april 2015 (opgemaakt uit het kenmerk bij de brief van Den Helder) verstrekt de Veiligheidsregio de stukken. Voorgesteld wordt door het college aan de raad op 26 mei 2015 om zienswijze in te dienen op de begroting 2016 en MJ-begroting 2017-2019 betreffende een aparte bestemmingsreserve te creëren voor het programma Veiligheidshuis NHN voor een kwaliteitsverbetering. Het college licht dit toe in het raadsvoorstel (4 pagina's) en stelt daarbij dat de zienswijze in samenwerking met Alkmaar, Heiloo en Hoorn is opgesteld. Het advies van het college aan de raad (4 pagina's) om een zienswijze in te dienen gaat alleen in op financiële aspecten en de mogelijke beleidsinhoudelijke consequenties hiervan zijn niet benoemd in het advies.</p> <p>Voorstel is om geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2014.</p> <p>Op 22 juni is in de commissie bestuur en middelen unaniem besloten t.a.v. het voorstel van het college en op 29 juni 2015 heeft de raad conform voor zowel de jaarrekening als de begroting besloten.</p> <p>Terugkoppeling van college aan de raad 3 juli 2015 AB:” jaarstukken er komt geen aparte voorziening Veiligheidshuis. Den Helder was daar wel een voorstander van. En de begroting is aanvaard met indexering en aangegeven dat de moties zijn verworpen”. Het is niet duidelijk waarom het feit over de aparte voorziening bij de jaarstukken staat, omdat Den Helder geen zienswijze had ingediend bij de jaarstukken maar wel bij de begroting.</p>	<p>In de toelichting vanuit de Gr (brief van de voorzitter Veiligheidsregio NHN) d.d. 24 april 2013 staat dat het gaat om de overdracht van de taak inzake Veiligheidshuizen aan de Veiligheidsregio met een financiële bijdrage daarvoor van 0,40 cent per inwoner voor 2014.</p> <p>Voorgesteld wordt: “om toestemming te geven voor het aangaan van de GR Veiligheidsregio NHN (9 november 2915 commissie Bestuur en Middelen)</p> <p>Raad heeft 16 nov. 2015 conform besloten. Dit advies van het college aan de raad over toetreding sluit niet volledig aan op het voorstel van de Veiligheidsregio, dat een wijziging van de Gr betreft. In het raadsvoorstel 20 oktober 2015 (3 pagina's) is wel duidelijk door het college aangegeven dat het om uitreding en toetreding van de gewijzigde Gr gaat.</p>	<p>De informatie is net niet tijdig (voor 15 april Wgr art. 34) en wel acht weken voor de vaststelling voor de raad beschikbaar gesteld, De informatie wordt onvoldoende geduid bijv. met consequenties van een voorgestelde zienswijze. Daarnaast wordt er door het college geen duidelijk inzicht gegeven in de realisatie de beleidsmatige kaders.</p>
GGD	<p>Op 15 april ontvangt de raad rechtstreeks van de GGD de jaarstukken 2014 wijziging programmabegroting 2015 en programmabegroting 2016 met een begeleidend schrijven van 8 pagina's verzoek tot een zienswijze uiterlijk op 25 juni 2015 voor het AB van 3-07-2015. Het is een brief met een sterk financieel karakter. Het stuk meldt dat de financiële klankbordgroep van de GGD de stukken beoordeeld en dat de klankbordgroep positief heeft geadviseerd. Maar het raadsvoorstel meldt niet de zorgen die de klankbordgroep heeft over de meerjarenraming die voor alle vier jaar negatief is.</p> <p>Op 8 juni 2015 komt het voorstel in de commissie maatschappelijke ontwikkelingen. Voorstel van het college is: een overwegend positieve zienswijze in te dienen jaarstukken 2014 en wijzigingen begroting 2015, maar een voorbehoud te maken bij:” de begroting 2016 Veilig Thuis vanwege het ontbreken van een specificatie per gemeente”. Het advies van het college aan de raad gaat in op financiële aspecten en op de inhoud van het beleid van de GGD. In de achterliggende stukken (131 pagina's) staat informatie over de inspanningen van de GGD. Er wordt ten aanzien van de jaarstukken geen informatie verstrekt over de</p>	<p>Amendement CU t.a.v. oprichting en deelname aan coöperatie GGD Support Centrum: nieuw artikel toe te voegen over maximering reserve tot niveau dat nodig is voor weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's. CDA geeft mee het huidige contract nog een jaar te verlengen.</p> <p>Raadsvoorstel 1 juni 2015 over het voornemen oprichting van en deelneming coöperatie “GGD Support Centrum”, Ten aanzien van het voornemen van de GGD om een coöperatie aan te gaan doet het college het voorstel: “De GGD te laten weten geen bedenkingen te hebben tegen de oprichting van en deelneming in de coöperatie ‘GGD Support Centrum’, mits deze zich uitsluitend bezighoudt met de aanbesteding van het GGD-burgerdossier. “</p> <p>Uit de stukken komt naar voren dat de coöperatie meer van plan is dan alleen de aanbesteding, namelijk ook het aangaan van contracten, ontwikkelen van programmatuur en implementatie en onderhoud</p>	<p>De informatie is toegankelijk en tijdig (voor 15 april Wgr art. 34) en ook acht weken voor de vaststelling voor de raad beschikbaar gesteld, maar bij de zienswijze over de coöperatie is de informatie niet eenduidig. Daarnaast wordt er door het college geen duidelijk inzicht gegeven in de realisatie de beleidsmatige kaders van de eigen gemeente</p>

	realisatie van gemeentelijke doelen. De raad heeft conform besloten 15 juni 2015.	programmatuur (pagina 2 oprichtingsakte artikel 4.2 lid at/m c). De GGD kan wel uit de coöperatie treden, maar het is niet duidelijk of de GGD ook gemakkelijk uit het inkoopcontract kan gaan treden als het uiteindelijk niet blijkt te bevallen, of wat de consequenties zijn voor een (achterblijvende) GGD is als andere deelnemers uit het inkoopcontract De raad heeft conform besloten op 1 juni 2015.	
Gesub. arbeid	Op 8 juni heeft de commissie Maatschappelijke ontwikkeling gesproken over het voorstel van het college om geen zienswijze in te dienen op de begroting 2016 en op 15 juni heeft de raad unaniem besloten.	op 23 maart zijn de wijzigingen t.a.v. de GR besproken in de commissie Maatschappelijke ontwikkeling en acht het voorstel besluit rijp voor de raadsvergadering op 30 maart. het besluit is akkoord te gaan met de wijzigingen.	De informatie is niet toegankelijk en niet tijdig
RUD	Op 10 april ontvangt het college van de RUD de ontwerpbegroting en ontwerp jaarstukken. Het college stelt de raad voor op 17-06-2015: geen zienswijze op de jaarrekening 2014 en begroting 2016 RUD in te dienen. De zienswijze moet uiterlijk voor 25-06-215 bij het AB zijn ingediend. De raad heeft conform besloten op 15 juni 2015. Het college geeft als toelichting dat: "de jaarstukken voldoen aan de eisen gesteld door de gemeenschappelijke regeling en dat ze een getrouw beeld geven over het boekjaar". Ook stelt het college dat de opdrachten voor de gemeente Den Helder naar behoren zijn uitgevoerd en dat de achterstallige productie in 2015 zal worden meegenomen. In de brief die het college aan de vp stuurt zal worden gevraagd de hoogste prioriteit te geven aan de nog uit te voeren productie 2014. Bij de begroting stelt het college als argument om geen zienswijze in te dienen bij de begroting dat: "de begroting voldoet aan de eisen van de gemeenschappelijke regeling. En dat het doel van de begroting is het uitvoeren van de taken met dezelfde kwaliteit met minder inzet van mensen en middelen". De raad ontvangt Ontwerp Kadernota RUD NHN 2017 d.d. dec. 2015 Met de kadernota wordt de raad geïnformeerd over de beleidsmatige en financiële kaders.	Voorstel is aan de raad op 8-9-2015: in te stemmen met de wijziging. In het advies wordt aangegeven dat er alleen een juridische actualisering plaats vindt in verband met de nieuwe WGR. De raad heeft conform besloten 12 oktober 2015.	De informatie is toegankelijk en tijdig (voor 15 april Wgr art. 34) en ook acht weken voor de vaststelling voor de raad beschikbaar gesteld, maar er wordt door het college geen duidelijk inzicht gegeven in de realisatie de beleidsmatige kaders,
RHCA	Geen stukken van het college aan de raad, wel vanuit de RHCA. Geen zienswijze voorstel aangetroffen in de ontvangen dossiers	Geen stukken van het college aan de raad, wel vanuit de RHCA Geen voorstel met wensen of bedenkingen aangetroffen in de ontvangen dossiers	De informatie is niet volledig en niet tijdig aan de raad beschikbaar gesteld.
Cocensus	Op 20 mei 2015 aanbieding ontwerpbegroting door Cocensus aan het college. Op 24 aug. 2015 heeft commissie Bestuur en Middelen besloten om het voorstel van het college over te nemen en geen zienswijze in te dienen en 31 augustus heeft raad unaniem voorstel aangenomen. Definitieve besluitvorming over de begroting 2016 in het AB is op 23 september 2015	wijzigingen tav Wgr raad heeft op 25 januari 2016 voorstel unaniem overgenomen	De informatie is niet volledig en niet tijdig aan de raad beschikbaar gesteld.

Bovenstaande informatie is samen te vatten in drie punten:

1. Was de begrotingen de voorlopige jaarrekening voor 15 april aan de raad gestuurd
2. Had het college een brief meegestuurd met uitleg over de gevolgen van de begroting op het gemeentebestuur
3. Is er een zienswijze gemaakt, (J) of nee (N)

2015

	1	2	3
1 - GGD Hollands Noorden in Schagen (GR)			
2 - Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland in Schagen GR			
3 - Veiligheidsregio Noord-Holland Noord in Alkmaar (GR)			
4 - Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in Alkmaar (GR)			
5 - Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord in Hoorn GR			
6 - Cocensus			

Bijlage 5 - Lijst van documenten voor de gemeenteraad over de verbonden partijen

2015	Aantal documenten	Van B&W a/d raad	1	2	3	4
1 - GGD Hollands Noorden in Schagen (GR)	31	4	■	■	■	■
2 - Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland in Schagen	13	12	■	■	■	■
3 - Veiligheidsregio Noord-Holland Noord in Alkmaar (GR)	32	5	■	■	■	■
4 - Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in Alkmaar (GR)	7	2	■	■	■	■
5 - Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord in Hoorn	23	5	■	■	■	■
6 - Ontwikkeling- en Exploitatiemaatschappij Willemsoord BV	7	6	■	■	■	■
7 - Baggerbeheer Den Helder in Den Helder (BV)	4	3	■	■	■	■
8 - NV Huisvuilcentrale Noord-Holland in Alkmaar	7	1	■	■	■	■
9 - Luchthaven Den Helder BV in Den Helder	0	0	■	■	■	■
10 - Bank Nederlandse Gemeenten NV in Den Haag	0	0	■	■	■	■
11 - NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop van NH	0	0	■	■	■	■
12 - Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV in Alkmaar	0	0	■	■	■	■
13 - NV Port of Den Helder	3	1	■	■	■	■
14 - Zeestad Beheer BV in Den Helder	5	1	■	■	■	■
15 - Zeestad CV in Den Helder	5	1	■	■	■	■
16 - Stichting Grootschalige Basiskaart Nederland voor NH	3	0	■	■	■	■
17 - Stichting Stivas De Noordkop in Alkmaar	0	0	■	■	■	■
18 - Vereniging Nederlandse Gemeenten in Den Haag	6	0	■	■	■	■
19 - Vereniging van Waddenzeegemeenten	0	0	■	■	■	■
20 - Cocensus	23	11	■	■	■	■

■	de informatie is goed/ voldoende opgenomen
■	de informatie is matig
■	de informatie ontbreekt voor een groot deel
■	geen aanvullende informatie naar de raad

Norm overige informatie voor de raad over verbonden partijen
<p>1. doelrealisatie. De informatieverstrekking van het college aan de raad geeft inzicht in de mate waarin de verbonden partij daadwerkelijk een bijdrage levert aan het gestelde doel (maatschappelijke effecten en andere beleidsinhoudelijke doelen zoals gesteld in het gemeentelijke beleidsprogramma).</p>
<p>2. risico's. De verantwoordingsinformatie van het college geeft de raad verslag van welke risico's zich voordoen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doelen/ effecten door de raad gesteld niet of in mindere mate worden gehaald - Financieel budget beschikbaar gesteld door de raad is niet toereikend voor het realiseren van de doelen. - Het financiële reilen en zeilen van de verbonden partij ontwikkeld zich minder dan verwacht.
<p>3. begrijpelijkheid/ toegankelijkheid. Van de informatievoorziening van het college aan de raad is voldoende om <i>nut en noodzaak, doelrealisatie en risico's</i> betreffende de verbonden partij in beeld te hebben voor de kaderstellende en controlerende rol van de raad</p>
<p>4. tijdigheid. Voor GR is artikel 34 relevant en voor de overige verbonden partijen is het belangrijk om te bezien of de informatie voor het AB of de Ava ontvangen.</p>

Bijlage 6 - Lijst van bronnen en geïnterviewden

Bronnen

Beleidsnota verbonden partijen, gemeente Den Helder, 2009
 Financiële verordening, gemeente Den Helder, 2015
 Programmabegroting 2015, gemeente Den Helder, 2014
 Programmabegroting 2016, gemeente Den Helder, 2015
 Lijst van alle gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland, gemeente Den Helder, 2015
 Jaarrekeningen 2013 en 2014, gemeente Den Helder, 2014, 2015
 Jaarverslag Zeestad 2014, Zeestad BV, 2015
 Jaarverslag NV Port of Den Helder 2013, idem, 2014
 Managementletter 2014, E&Y, 2015
 Managementletter 2015, E&Y, 2016
 Programmabegroting GGD Hollands Noorden 2016, idem, 2015
 Besluit begroting en verantwoording, 2013
 Vragen en antwoorden commissie BBV, 2013, 2014, 2015
 Handleiding BBV-editie 2014, E&Y, 2014
 Handboek verbonden partijen Deloitte, idem, 2006
 Aanbiedingsbrief notitie en advies rwg Slim Samenwerken 100414 - bijlage 2
 Advies Wisselwerking
 Besluit tot het voorzien in de gemeentelijke vertegenwoordiging in de besturen van de zes grs
 Commissieadvies over voorstel met betrekking tot samenwerken aan en naar een Noordkopraad.
 CU BB GrLi VS Verm D66 over samenwerken aan en naar een Noordkopraad
 Democratische legitimiteit van samenwerkingsverbanden
 Diverse aangenomen raadsinstrumenten met een regionaal karakter
 Management letter Gemeente Den Helder 2014 def_3
 Managementletter 2015
 Overzicht stemverhoudingen Noordkopraad - bijlage 4
 Presentatie werkbezoek Drechtsteden 021214 - bijlage 3
 Raadsbesluit benoeming leden van de Noordkopraad
 Raadsbesluit benoeming van de leden van de Noordkopraad i.o.
 Raadsbesluit Samenwerken aan en naar een Noordkopraad
 Raadsbesluit tot benoeming lid regionale raadscommissie Noordkop
 Raadsvoorstel tot benoeming van leden van de Noordkopraad i.o.
 Raadsvoorstel Samenwerken aan en naar een Noordkopraad
 Raadsvoorstel tot benoeming lid regionale raadscommissie Noordkop
 Reactie colleges op concept-raadsvoorstel - bijlage 7
 RVO en RB Slim Samenwerken bij de Kop - bijlage 1
 Samenwerken aan en naar een Noordkopraad
 Verklaring regionale bestuurlijke samenwerking 290115 - bijlage 5
 Verordening Noordkopraad i.o. 2015 - bijlage 6
 Voorstel tot benoeming van leden van de Noordkopraad.
 Voorstel tot het voorzien in de gemeentelijke vertegenwoordiging in de besturen van de zes gemeensch
 Progr.begroting, -rekening, tussenrapportage Gemeente DH/Aanvulling op de programmabegroting 2016-2019_S_ID15.03129_9
 Progr.begroting, -rekening, tussenrapportage Gemeente DH/Begroting 2016
 Progr.begroting, -rekening, tussenrapportage Gemeente DH/Programmabegroting 2015_S_ID14.02721_4
 Progr.begroting, -rekening, tussenrapportage Gemeente DH/Programmabegroting 2014 definitief 7 mei 2015 na vaststelling college_S_ID15.01625_1
 Progr.begroting, -rekening, tussenrapportage Gemeente DH/Tussenrapportage 2015_S_ID15.02793_1
 Baggerbeheer 2013
 Begrotingswijziging
 Raadsbesluit bijdrage Baggerbeheer BV
 Raadsvoorstel bijdrage Baggerbeheer BV
 1e Rapportage Den Helder 2015
 2e Rapportage Den Helder 2015
 3e Rapportage Den Helder 2015
 a15.00702_S_a15.00702_21
 Begroting2016GRCocensus
 Bestuur Cocensus 2015-05-13 - Cocensus begroting 2016
 Bestuur Cocensus 2015-05-13 - Richtlijnen Cocensus begroting 2016
 RB15.0128_S_RB15.0128_6
 RVO15.0069_S_RVO15.0069_11
 RVO15.0141_S_RVO15.0141_9
 StukwijzigingGR
 Vaststelling ontwerpbegroting Cocensus 2016
 Voorstel aanpassing GR Cocensus als gevolg van wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen
 WijzigingGRCocensus
 Advies over het voorstel met betrekking tot de begroting 2016 en de jaarstukken 2014 van de Gemeensc
 Begroting 2016
 Commissieadvies over het voorstel tot het vaststellen van de wijzigingen Gemeenschappelijke Regelin
 Controleverklaring accountant
 Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland
 Jaarstukken 2014
 Raadsbesluit begroting 2016 en Jaarstukken 2014
 Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Ko
 Raadsbesluit wijzigingen Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland
 Raadsvoorstel begroting 2016 en Jaarstukken 2014 van de Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde A
 Toelichting Begroting 2016
 Toelichting Jaarstukken 2014
 verzoek instemmen met wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling en benoemen vertegenwoordigers
 Wijzigingen Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland
 Aanbiedingsbrief GGD Hollands Noorden bij de jaarstukken 2014, 2015 en 2016.
 Advies bovengemeentelijke financiële klankbordgroep
 Advies over het voorstel met betrekking tot de jaarstukken 2014 van de GGD Hollands Noorden.
 Advies over het voorstel tot vaststelling van de zienswijze op de begroting 2016 van de GGD Holland
 Advies over het voorstel tot vaststelling van de zienswijze op de herziene begroting 2015 van de GGD
 Amendement ChristenUnie GGD cooperatie
 Begroting 2016 GGD Hollands Noorden
 Commissieadvies voornemen GGD Hollands Noorden tot oprichting van en deelname in GGD Support Centrum
 Controleverklaring accountantsbureau Flynth
 diverse aangenomen raadsinstrumenten met een regionaal karakter
 gecorrigeerde brief 15 april 2015 en informatie over besluitvorming onderdeel huisvesting GGD NH
 Herziene begroting 2015 GGD HN
 Jaarberichten 2014 GGD HN
 jaarstukken 2014 GGD Hollands Noorden en wijziging begroting 2015 en begroting 2016
 jaarstukken 2014, wijziging programmabegroting 2015 en -begroting 2016
 Jaarstukken GGD HN 2014
 oprichting coöperatieve vereniging GGD Support Centrum.2
 oprichting coöperatieve vereniging GGD Support Centrum
 Raadsbesluit voornemen van de GGD tot oprichting van en deelname in de coöperatie GGD Support Centrum
 Raadsbesluit zienswijze raad op de begroting 2016 van de GGD Hollands Noorden
 Raadsbesluit zienswijze raad op de herziene begroting 2015 van de GGD Hollands Noorden
 Raadsbesluit zienswijze raad op de jaarstukken 2014 van de GGD Hollands Noorden
 Raadsvoorstel voornemen GGD Hollands Noorden tot oprichting van een coöperatie voor aanbesteding bur
 Raadsvoorstel zienswijze raad op de jaarstukken 2014 van de GGD Hollands Noorden
 Raadsvoorstel zienswijze raad op de programmabegroting 2016 van de GGD Hollands Noorden
 Raadsvoorstel zienswijze van de raad op de herziene begroting 2015 van de GGD Hollands Noorden
 RI_ Herziene begroting van de GGD Hollands Noorden 2014
 RI14.0156 Herziene begroting 2014 GGD Hollands Noorden

<p>Bijlage Commissieadvies Meerjarenperspectief 2016-2020 en ontwerpbegroting 2016 GR Cocensus Commissieadvies over voorstel tot aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus 2015 dhvdi322032_capture_20150521_004_000008_S_AI15.03078_1 GROvereenkomstCocensus moties gemeente Heerhugowaard met betrekking tot de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus Raadsbesluit ontwerpbegroting 2016 en meerjarenperspectief 2016-2020 GR Cocensus Raadsbesluit wijziging gemeenschappelijke regeling Cocensus Raadsvoorstel Meerjarenperspectief 2016-2020 en begroting 2016 GR Cocensus RI15.0035 Tweede halfjaarrapportages 2014 Zeestad, Willemsoord en PoDH RV_ PvdA over sponsoring vanDe Kampanje door Port of Den Helder de programmabegroting 2016 en de jaarstukken 2014 van het RHCA jaarstukken 2013 en programmabegroting 2015 RI_ Verslag Archief Kritische Prestatie Indicatoren 2014 Uitnodiging vergadering AB verlengen termijn indien reactie op jaarstukken 2013 en programmabegroting 2015 Verslag Archief KPI's 2015 verzoek bevestiging besluit betreft derde tekstwijziging Gemeenschappelijke Regeling RHCA Vervallen voorstel derde tekstwijziging van de Gemeenschappelijke Regeling RHCA -§jziging Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord aanbestedings email wijziging gr Aanbestedingsbrief bij ontwerp jaarstukken 2014 en ontwerp begroting 2016 RUD NHN Commissieadvies over de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst NHN Commissieadvies over het voorstel Ontwerp Jaarstukken 2014 en Ontwerp Begroting 2016 RUD Definitief_Ontwerp_Kadernota_2017 Den Helder Jaarrapportage productie RUD NHN 2014 Ontwerp Jaarstukken 2014 (jaarverslag en jaarrekening) Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland N Raadsbesluit Ontwerp Jaarstukken 2014 en Ontwerp Begroting 2016 Regionale Uitvoeringsdienst NHN Raadsbesluit Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (Raadsvoorstel Ontwerp Jaarstukken 2014 en Ontwerp Begroting 2016 Regionale Uitvoeringsdienst NHN Raadsvoorstel Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord regionale VTH strategie RI_ Provinciale taken over naar de RUD Noord-Holland Noord RUD 16.5328876 aanbestedingsbrief ontwerp kadernota 2017_S_AI16.00032_1 RUD NHN Accountantsverslag Jaarrekening 2014 RUD NHN Controleverklaring ontwerpjaarrekening 2014 RUD NHN onderbouwing voorstel resultaatbestemming 2014 RUD NHN ontwerpbegroting 2016 voor zienswijzen RUD NHN Toetsingsformulier jaarstukken 2014 en begroting 2016 RUD NHN Voorgenomen AB besluit resultaatbestemming 2014 wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord wijziging gr rud zienswijze jaarstukken 2014 en begroting 2016 rud Zienswijze op Ontwerp Jaarstukken 2014 en Ontwerp Begroting 2016 GBKN N-Hol Jaarverslag 2014 VASTGESTELD 15042015 N-Hol scan getekende JR2014 en bevbrief St. GBKN NH Definitieve begroting 2015 Accountantsverklaring 2014 amendement gemeente Heiloo over besluit bezuinigingsmaatregelen amendement over besluit bezuinigingsmaatregelen Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.2 amendement over besluit bezuinigingsmaatregelen</p>	<p>Zienswijze raad op het voornemen tot oprichting co Zienswijze raad op jaarstukken 2014, 2015 en 2016 AI15.09624_1 Kwartaalrapportage HVC AI15.09706_1 kwartaalrapportage HVC HVC_Q2_DenHelder_S_AI15.08944_1 kwartaalrapportage 1 kwartaal RI_ RKC-rapport_ Onderzoek naar de relatie tussen aandeelhoudende gemeenten en de HVC toesturen jaarverslag aan college Vooruitblik HVC AV op 13 mei 2015 Halfjaarrapportage 1ste helft 2015_ Zeestad, Willemsoord en Port of Den Helder RI_ Jaarrekening 2014_ Zeestad, Willemsoord en de Port of Den Helder RI_ Besluitvorming Veiligheidsregio over jaarstukken 2014 en begroting 2016 RI_ Proces bezuinigingen en verdeelsleutel Veiligheidsregio Noord-Holland Noord RI_ Vergadering Algemeen Bestuur Veilighidsregio Noord-Holland Noord dd. 27 maart 2015 stand van zaken Veiligheidsregio Toestemming aan het College voor het aangaan van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Veiligheid Vaststellen wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio inzicht 2014, gemeente Den Helder verzoek om de op 23 juni 2015 aangenomen amendement en de motie Veiligheidsregio NHN te steunen 20150506_06c-financieel-jaarverslag-vng-2014 20150506_1edenbrief_financieel-jaarverslag-2014 20150619_1edenbrief_contributiewijziging-2016_S_AI15.08770_1 20151202_1edenbrief_definitieve- ontwerpselectielijst_S_AI15.07321_1 20151221_1edenbrief_accountantscontrole-sociaal- domein_S_AI16.01020_1 Halfjaarrapportage 1ste helft 2015_ Zeestad, Willemsoord en Port of Den Helder RI_ Jaarrekening 2014_ Zeestad, Willemsoord en de Port of Den Helder RI_ Plan van Aanpak 'Eindrapport Onderzoekscommissie Willemsoord 2013' RI_ Uitwerkingsplan Gebouw 39 en 41 Willemsoord 201R5 RI15.0035 Tweede halfjaarrapportages 2014 Zeestad, Willemsoord en PoDH RV_ Stadspartij over verkeersafwikkeling _ parkeerproblematiek Willemsoordestuurd in 2015enquete veiligheid Halfjaarrapportage 1ste helft 2015_ Zeestad, Willemsoord en Port of Den Helder Raadsbesluit bekrachtiging geheimhouding Exploitatie Zeestad. RI_ Jaarrekening 2014_ Zeestad, Willemsoord en de Port of Den Helder RI15.0035 Tweede halfjaarrapportages 2014 Zeestad, Willemsoord en PoDH All Begroting 2014 Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland 16-18-27-851 Begroting 2014 Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland Jaarrekening 2013 incl controle verklaring Jaarverslag-2014-lowres kaderbrief_financieel_toezicht_hoofdstuk_3_webpagina_IBT nhnjaarverslag2010 Programmabegroting+2016+GGD+Hollands+Noorden Raadsvoorstel begroting 2015 Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Hollande documenten VP aan de raad gestuurd in 2015RV_ GroenLinks over Jaarverslag Zeestad CV_BV</p>
---	--

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Begroting 2016 en meer jarenbegroting 2017-2019
Veiligheidsregio NHN
Commissieadvies voorstel begroting 2016 en meerjarenbegroting
2017-2019 van de Veiligheidsregi
Commissieadvies voorstel tot het aangaan van de
gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio NHN
diverse aangenomen raadsinstrumenten met een regionaal
karakter
e-mail accounthouder verbonden partij over geleverde informatie
jaarrekening 2014 en begroting 2016
jaarverslag Veiligheidshuis Noord-Holland Noord 2014
motie (her)verdeelsleutel kosten Veiligheidsregio
motie gemeente Langedijk over bezuinigingen Veiligheidsregio
NHN
motie inzake betrokkenheid bezuinigingen brandweer
motie inzake meer aandacht voor meerjarenbeleid en financiën

Geïnterviewden
mevrouw M. Frederiks
mevrouw S. Schra van Veen
de heer D. Oostrom

Bijlage 7 - Overzicht van verbonden partijen en deelnemende gemeenten

Verbonden partijen werken in veel gevallen voor meer dan een gemeente. In de tabel hieronder is van iedere verbonden partij te vinden voor welke gemeenten in Noord-Holland-Noord ze werkzaam zijn. Vanzelfsprekend zijn sommige partijen nog voor (veel) meer gemeenten werkzaam.

	BNG	Vereniging van Nederlandse gemeenten	Huisvuilcentrale Noord-Holland	Stichting grootschalige basiskaart voor Noord-Holland	Ontwikkelings- bedrijf Noord-Holland Noord	GGD	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	Regionale uitvoerings- dienst	Gesubsidieerde arbeid	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	Gasbedrijf Kop van Noord-Holland	Cocensus	Stichting Stivas De Noortkop	Vereniging van Waddenzee gemeenten	Luchthaven Den Helder	Willemsoord BV	Baggerbeheer Den Helder	Port of Den Helder	Zee stad Beheer BV	Zee stad Beheer CV
Alkmaar																				
Bergen																				
Castricum																				
Den Helder																				
Drechterland																				
Enkhuizen																				
Heerhugowaard																				
Heiloo																				
Hollands Kroon																				
Hoom																				
Koggenland																				
Langedijk																				
Medemblik																				
Opmeer																				
Schagen																				
Stede Broec																				
Texel																				
Andere gemeenten																				

Hieronder een alfabetisch overzicht van alle gemeenschappelijke regelingen in de drie onderzochte gemeenten:

Kortweg	Officiële naam volgens de kamer van koophandel	Website	Schagen	Den Helder	Texel
1	Baggerbeheer	Baggerbeheer Den Helder BV	-		
2	Basiskaart	Stichting Grootchalige Basiskaart Nederland voor Noord-Holland	www.gbkn.nl		
3	BNG	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	www.bngbank.nl		
4	BV Zeestad	Zeestad beheer BV	www.zeestad.nl		
5	Cocensus	GR Cocensus	www.cocensus.nl		
6	CV Zeestad	Zeestad beheer CV	www.zeestad.nl		
7	Gesubsidieerde arbeid	Gemeenschappelijke regeling boor Gesubsidieerde Arbeid Kop van NH	-		
8	GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden	www.ggdhollandsnoorden.nl		
9	HVC	N.V. HVC	www.huisvuilcentrale.nl		
10	Kantoorpand Emmalaan	Kantoorpand Emmalaan B.V.	-		
11	Luchthaven Den Helder	Luchthaven Den Helder BV	www.denhelderairport.nl		
12	Nioz Haven	NIOZ Haven B.V.	-		
13	Omringdijk	Samenwerkingsverband Westfriese omringdijk	www.westfrieseomringdijk.nl		
14	Ontwikkelingsbedrijf NHN	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV	www.nhn.nl		
15	Port of DH	N.V. Port of Den Helder	www.portofdenhelder.eu		
16	Recreatieschap	Beheerkantoor/bezoekerscentrum Recreatieschap Geestmerambacht	www.geestmerambacht.nl		
17	RHC	Regionaal Historisch Centrum (RHC) Alkmaar	www.archiefalkmaar.nl		
18	RUD	Regionale uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord	www.rudnhn.nl		
19	Stivas	Stichting ter Verbetering van de Agrarische Structuur in de Noordkop van Noord-Holland	-		
20	Surplus	Stichting Regionaal Openbaar Onderwijs Surplus	www.stichtingsurplus.nl		
21	TESO	Koninklijke Teso-bootdienst	www.teso.nl		
22	Texel Airport	Texel Airport N.V.	www.texelairport.nl		
23	TexelEnergie	Stichting duurzame energie Texel	www.texelenergie.nl		
24	Veiligheidsregio	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	www.veiligheidsregio-nhn.nl		
25	VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	www.vng.nl		
26	VI	Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en Omstreken (VI)	-		
27	WV	WV Texel	www.texel.net		
28	Waddeneilanden	Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	www.dewaddeneilanden.nl		
29	Waddenzeegemeenten	Vereniging van Waddenzeegemeenten	-		
30	Willemsoord	Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij Willemsoord BV	www.willemsoordbv.nl		
31	Gasbedrijf	Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop van Noord-Holland			